EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 20.9.2024
COM(2024) 426 final

2024/0234 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse Ukraina laenukoostöö mehhanism ja antakse Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

EL toetab kindlalt Ukrainat, kelle tulevik on ELis. EL toetab Ukraina sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust tema rahvusvahelistel tunnustatud piirides ning on vankumatult pühendunud poliitilise, rahalise, majandusliku, humanitaarse, sõjalise ja diplomaatilise toe pakkumisele[1]. Võttes arvesse Venemaa eskaleeruvat agressiooni, on vaja kiiresti tegutseda, et tagada Ukrainale juurdepääs tema jaoks hädavajalikele ressurssidele. Käesolev ettepanek on mõeldud tagama, et enne käesoleva aasta lõppu saaks loodud uus mehhanism rahaliste vahendite kaasamiseks Ukraina jaoks, ning selles nähakse nende kiireloomuliste vajaduste rahuldamiseks ette ka erakorraline makromajanduslik finantsabi.

24. veebruaril 2022 alustas Venemaa täiemahulist sõjalist sissetungi Ukrainasse ja sellel on Ukrainale ja tema rahvale olnud laastavad tagajärjed. Ukraina-vastase jõhkra agressioonisõja hiljutine eskaleerimine Venemaa poolt kinnitab viimase valmidust rikkuda Ukraina põhiõigust sõltumatusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ning hävitada Ukraina kui riigi elujõulisus. Ukraina rahva vaprus ja otsusekindlus oma riigi kaitsmisel väärivad sügavat austust ja tänu.

EL on koos oma liikmesriikidega Venemaa tegevuse ühemõtteliselt hukka mõistnud ja pakkunud Ukrainale enneolematut toetust. EL, selle liikmesriigid ja Euroopa finantsasutused on üheskoos andnud Ukrainale ja tema rahvale alates sõja puhkemisest ulatuslikku abi kogusummas 118 miljardit eurot. See peegeldab ELi võetud kohustust aidata Ukrainat nii kaua kui vaja ja nii intensiivselt kui vaja.

Venemaa intensiivistunud agressioon on aga suurendanud Ukraina rahastamisvajadusi. On selge, et vaja on täiendavaid rahastamisallikaid nii EList kui ka rahvusvaheliselt üldsuselt. Ukraina 2025. aasta rahastamisvajadused ületavad Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) seniseid prognoose, kuna IMFi programmi neljanda läbivaatamise käigus eeldati, et sõda jõuab lõpule 2024. aasta lõpuks. See eeldus tundub üha ebatõenäolisem ja Ukraina hiljutine eelarvedeklaratsioon, mis töötati välja koostöös IMFiga, lisab 2025. aastaks kavandatud rahastamisvajadustele 12 miljardit USA dollarit, mis teeb kogusummaks 38 miljardit USA dollarit. Kuigi Ukraina on rakendanud meetmeid tulude suurendamiseks ja mittehädavajalike kulude vähendamiseks, on nüüd vähe võimalusi teha lisakärpeid ja vähe ruumi riigisisestele meetmetele, mille abil lisavajadusi rahuldada. Täiendav laiapõhjaline maksutõus võib kahjustada majandustegevust, mis olulise energia- ja muu taristu vastu suunatud jätkuvate rünnakute tulemusena ning tööjõupuuduse tõttu, mis on tingitud inimeste jätkuvast põgenemisest ja sõdurite mobiliseerimisest, on juba niigi suure riskiga. Kiire rahaline toetus on hädavajalik, et aidata Ukrainal säilitada riigi põhifunktsioone, tagada makromajanduslik stabiilsus ja taastada elutähtis taristu. Need vajadused lisanduvad juba niigi suurtele vajadustele majanduse taastamise ja ülesehitamise jaoks keskpikas perspektiivis.

G7 juhid kinnitasid 14. juuni 2024. aasta tippkohtumise avalduses[2] taas oma kindlat tahet jätkata Ukrainale sõjalise, eelarvelise, humanitaar- ja ülesehitustoetuse andmist. Selleks kuulutasid G7 juhid välja „Ukraina erakorraliste tulude kiirendamise laenud“, mille mõte on teha 2024. aasta lõpuks kättesaadavaks ligikaudu 50 miljardit USA dollarit lisarahastust.

---

1 Euroopa Ülemkogu järeldused, 27. juuni 2024; EUCO 15/24.

2 G7 juhtide Apuulia kommünikee, 14. juuni 2024.

Täna esitatud ettepanekuga astutakse see samm ja tagatakse, et jätkuv toetus Ukrainale saaks tulla rahvusvahelise üldsuse ühise lähenemisviisi kaudu. See saab võimalikuks tänu mehhanismile, millega toetatakse Ukrainat G7 partnerite antud laenude ning uue, ELilt saadava erakorralise makromajandusliku finantsabi laenu teenindamisel ja tagasimaksmisel.

Erakorraliste tulude kasutamine Ukrainale antavate laenude toetamiseks

Osana sanktsioonidest, mille EL kehtestas Venemaa suhtes vastusena tolle tegevusele Ukrainas, on liikmesriikide finantsasutuste valduses olevad Venemaa Keskpanga varad alates 2022. aasta veebruarist tõkestatud[3]. ELis hoitavad varad, mille väärtus on ligikaudu 210 miljardit eurot, moodustavad enamuse sellistest kogu maailmas asuvatest tõkestatud varadest. Nende varadega tehingute tegemise keeld tekitab väärtpaberite keskdepositooriumide bilanssidesse[4] erakorralise ja ootamatu sularahaakumulatsiooni. Sõltuvalt intressimäärade tasemest on erakorralised tulud hinnanguliselt kuni 4–5 miljardit eurot aastas.

Selline ootamatu ja erakorraline tulu ei kujuta endast riigi vara ja kehtivate õigusnormide alusel ei tule seda isegi pärast tehingukeelu lõppu Venemaa Keskpangale kättesaadavaks teha. Kuna see tulu tuleneb piiravate meetmete rakendamisest,[5] ei saa väärtpaberite keskdepositooriumid oodata sellelt kasumit.

Nõukogu otsusega (ÜVJP) 2024/577[6] nähti ette meetmed, mida kohaldatakse alates 15. veebruarist 2024 ja millega kehtestatakse reeglid varade tõkestamisest tulenevate erakorraliste tulude eraldamiseks. Sellele järgnesid 2024. aasta mais meetmed tekkinud puhaskasumi kasutamiseks Ukraina hüvanguks[7]. Seda kasutatakse praegu rahalise panusena, millega toetatakse nii sõjalisi kui ka ülesehitusetöö eesmärke. Praegu on liidu piiravate meetmetega ette nähtud, et 90 % rahalisest toetusest eraldatakse Euroopa rahutagamisrahastule ja 10 % Ukraina rahastule. See kajastab Ukraina tungivaid sõjalisi vajadusi. Piiravate meetmete reeglid võimaldavad seda eraldist siiski muuta.

Ukraina laenukoostöö mehhanism

Juunis 2024 kutsus Euroopa Ülemkogu komisjoni, kõrget esindajat ja nõukogu üles jätkama tööd, et pakkuda Ukrainale aasta lõpuks lisarahastust. Kooskõlas G7 tippkohtumise tulemustega tehtaks seda laenudena, mida teenindatakse ja mis makstakse tagasi tulevastest

---

3 Nõukogu 28. veebruari 2022. aasta otsus (ÜVJP) 2022/335, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L 57, 28.2.2022, lk 4).

4 Väärtpaberite keskdepositooriumi määratlus on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määruses (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).

5 Eelkõige keelust, mis on sätestatud nõukogu 31. juuli 2014. aasta otsuse 2014/512/ÜVJP (mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas) artikli 1a lõikes 4 ja nõukogu 31. juuli 2014. aasta määruse (EL) nr 833/2014 (mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas) artikli 5a lõikes 4 (ELT L 229, 31.7.2014, lk 1).

6 Nõukogu 12. veebruari 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/577, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L, 2024/577, 14.2.2024).

7 Nõukogu 21. mai 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/1470, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L, 2024/1470, 22.5.2024).

erakorraliste tulude voogudest. Euroopa Ülemkogu ütles selgelt välja, et selline struktuur on ette nähtud selleks, et oleks võimalik teenindada ja tagasi maksta mitte ainult ELi antud laen, vaid ka teiste G7 partnerite antud laenud. Samuti jõudis Euroopa Ülemkogu järeldusele, et Venemaa varad peaksid jääma tõkestatuks, kuni Venemaa lõpetab agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab talle sõjas tekitatud kahju. See kujutab endast kohustumist hoida varasid tõkestatuna ja seega koguda erakorraliselt kasumilt saadavaid summasid ning pakkuda seega rahastamisallikat, mis võimaldaks Ukrainal laene teenindada ja tagasi maksta, seni kuni laenude tagasimaksmiseks muutub kättesaadavaks Venemaalt saadav hüvitis.

Käesolev ettepanek toetab G7 partnereid laenude andmisel Ukrainale paralleelselt ELi erakorralise makromajandusliku finantsabi laenuga, et jõuda G7 tippkohtumisel ette nähtud kogusummani. Täpsemalt loodaks käesoleva ettepanekuga Ukraina laenukoostöö mehhanism, millest antaks Ukrainale tagastamatut rahalist toetust, et aidata Ukrainal tagasi maksta G7 partnerite antud laene. Laenude tagasimaksmist toetataks tuludest, mis saadakse tulevastest erakorralistest kasumivoogudest, mis tekivad liidus olevatest tõkestatud Venemaa varadest, ning avatud oldaks ka muudele allikatele, sealhulgas erakorralistele tuludele, mis tekivad muudes asjaomastes jurisdiktsioonides.

Ukraina laenukoostöö mehhanism maksaks sellised saadud summad korrapäraselt välja, et Ukraina saaks katta ELile ja teistele G7 laenuandjatele kõlblike laenude põhisumma- ja intressimakseid proportsionaalselt vastavalt iga laenu põhisummale.

Jääkriski kannab iga laenuandja oma vastavate laenude eest. Ukrainaga sõlmitavas laenulepingus selgitatakse, et kui agressor on hüvitise maksnud, tagavad need vahendid Ukraina laenude tagasimaksmise. Kuna laenude aluseks on Venemaa tõkestatud varadest saadav tulu, ei suurene nende läbi Ukraina võlakoormus.

Ukraina laenukoostöö mehhanismi kasutuselevõtmiseks tuleb kohandada nõukogu otsuses (ÜVJP) 2024/1470 ja nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 XLI lisas sätestatud väärtpaberite keskdepositooriumide makstava summa jaotust. Komisjon ja kõrge esindaja valmistavad ette selle summa jaotust muutvate rakendusaktide ettepanekud. Peale selle võib muuta Ukraina rahastu maksegraafikut, et Ukrainale antava liidu eelarvetoetuse maksegraafik saaks sujuvam. Komisjon jälgib Ukrainale antava rahalise toetuse kogusummat ja võib vajaduse korral koostada ettepaneku selle maksegraafiku muutmiseks.

Lähikuud on otsustava tähtsusega, näitamaks G7 kollektiivset pühendumust, mis väljendub nende laenudena ja milleks on vaja koordineeritud rahvusvahelisi jõupingutusi ning tihedat koostööd rahvusvaheliste partnerite vahel. On hädavajalik võtta ettepanekud vastu enne oktoobri lõppu, et liidu laenu saaks teha kättesaadavaks veel enne 2024. aasta lõppu, et selle saaks tulevikus osadena välja maksta ja et oleks võimalik kasutada juba garanteeritud manööverdamisruumi.

ELi rahaline abi Ukrainale

Käesolev ettepanek täiendab juba antavat toetust. EL, selle liikmesriigid ja Euroopa finantsasutused on üheskoos andnud toetuste ja laenudena üle 118 miljardi euro, et toetada Ukraina sõjategevust ja majandust, aidata säilitada põhiteenuseid, võimaldada varajast ülesehitustööd, anda humanitaarabi ja abi sõjapõgenikele. Sõjalise abi osana annab EL Euroopa rahutagamisrahastu kaudu 6,1 miljardit eurot sõjalist toetust, mis suureneb 2024. aastal tänu tõkestatud Venemaa varadest saadavale tulule. Kogusummast on ELi eelarvest eraldatud või tagatud üle 45 miljardi euro nii eelarvetoetusena kui ka humanitaar- ja hädaabina. Selle hulka kuuluvad väljamaksed 25,2 miljardi euro ulatuses, mis tehakse nelja

makromajandusliku finantsabi meetme raames, et aidata Ukrainal rahuldada kiireloomulisi rahastamisvajadusi, ning seni Ukraina rahastust tehtud väljamaksed 12,2 miljardi euro ulatuses.

ELi poolt 2022. ja 2023. aastal Ukrainale antud ulatuslik makromajanduslik finantsabi on andnud olulise panuse Ukraina makromajanduslikku stabiilsusse. Riigi rahanduse stabiliseerimine on võimaldanud Ukrainal säilitada oma rahva jaoks esmatähtsad teenused ning vabastada vahendeid Venemaa agressiooni vastase sõjalise kaitse möödapääsmatuteks vajadusteks. Samuti on see aidanud liikuda edasi hädavajalike majandusreformide rakendamisega. Aastal 2024 sillutas Ukraina senine tõendatud reformivõime teed 50 miljardi euro suuruse Ukraina rahastu loomisele. Tegemist on keskpika perioodi rahastamisvahendiga, millest pakutakse Ukrainale kuni 2027. aastani jätkuvat, prognoositavat ja paindlikku rahastamisallikat ja samal ajal tagatakse, et Ukraina jätkab vajalikke reforme, pidades eelkõige silmas tulevast ühinemist. Sellega seoses võtsid Ukraina võimud vastu Ukraina kava – üldise reformikava aastateks 2024–2027. Rahastu antav rahastus aitab Ukrainal hoida oma haldust toimivana, osutada põhilisi avalikke teenuseid ning toetada taastamist ja ülesehitamist. Ukraina kava sisaldab olulisemaid reforme ja investeeringuid, mis võivad hoogustada kestlikku majanduskasvu ja meelitada ligi investeeringuid, et võimendada keskpikas ja pikas perspektiivis riigi kasvupotentsiaali. Ainuüksi 2024. aastal peaks rahastu I sambast välja makstama 16 miljardit eurot; see sõltub peamiselt Ukraina kava meetmete õigeaegsest ja edukast rakendamisest. Seega ei kujuta rahastu endast mitte ainult olulist rahastamisallikat, vaid on ka oluline raamistik, millele tuginevad Ukraina reformipüüdlused.

Käesoleva ettepanekuga nähakse ette erakorraline makromajanduslik finantsabi suurenenud vajaduste rahuldamiseks. Seda abi antakse prognoositavalt, pidevalt, korrakohaselt ja õigeaegselt, et rahastada esmavajadusi, taastada elutähtsat taristut ja pakkuda esialgset toetust sõjajärgseks kestlikuks ülesehituseks ning toetada nõnda Ukrainat teel Euroopa integratsiooni poole. Väljamaksed seotakse eeltingimuste ja poliitiliste tingimustega, mis sätestatakse komisjoni ja Ukraina vahelises vastastikuse mõistmise memorandumis. Need tingimused peaksid olema kooskõlas Ukraina kavas sisalduvate kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete vahe-eesmärkidega.

Erakorralise makromajandusliku finantsabi kaudu antav ELi toetus annab Ukrainale eelarvepoliitilise manööverdamisruumi, mis võimaldab tal teha oma kuluvalikuid vastavalt riigi kõige pakilisematele vajadustele, sealhulgas riigi taastumisele ja ülesehitamisele ning enesekaitsele Venemaa agressioonisõja eest. Selles kontekstis on asjakohane, et Ukraina võtab kohustuse edendada koostööd liiduga Ukraina kaitsetööstuse taastamisel, ülesehitamisel ja ajakohastamisel vastavalt Euroopa kaitsetööstuse programmi (EDIP) ja muude asjakohaste liidu instrumentide eesmärkidele.

Usaldusväärse rahalise toetuse tagamiseks peaks Ukrainale antav makromajandusliku finantsabi laen (samamoodi nagu rahastamisvahend „MFA+“ ja Ukraina rahastu laenuosa, millest on 2023. aastast saadik antud Ukrainale rahalist toetust) olema tagatud garantiiga, mis antakse ELi eelarve manööverdamisruumist, st eelarveruumist, mis jääb mitmeaastase finantsraamistiku maksete ülemmäära ja omavahendite ülempiiri vahele. See pakuks investoritele tugevat kaitset ja kindlustunnet ning väldiks vajadust provisjoneerida laene või kehtestada riiklikke garantiisid, ilma et oleks vaja muuta mitmeaastase finantsraamistiku

kogusummat või ülemmäärasid[8]. Seepärast tuleks otsus uue makromajandusliku finantsabi laenu kättesaadavaks tegemise kohta teha veel enne käesoleva aasta lõppu.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Makromajandusliku finantsabi meetme raames antav toetus on vastavuses määruse (EL) 2024/792[9], määruse (EL) 2021/947[10] ja määruse (EÜ) nr 1257/96[11] alusel rahastatavate meetmetega ning täiendab neid kooskõlas nende rahastamisvahendite eesmärkide, sekkumisloogika ja reeglitega.

Eelkõige lisandub makromajandusliku finantsabi laen ELi poolt Ukraina rahastu raames antavale toetusele ja täiendab seda. Eritähelepanu pööratakse makromajandusliku finantsabi meetme ja rahastu rakendamise omavahelisele järjepidevusele ja vastastikusele tugevdamisele. Eriti tuleb märkida, et makromajandusliku finantsabi laenu kättesaadavaks tegemine seotakse vastastikuse mõistmise memorandumis esitatud poliitiliste tingimuste rahuldava täitmisega ja need tingimused on kooskõlas kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete vahe-eesmärkidega, mis on esitatud nõukogu rakendusotsuse (EL) 2024/1447 (Ukraina kavale antud hinnangu heakskiitmise kohta)[12] lisas ning mis tahes muudatustes, mis tehakse sellesse kuni vastastikuse mõistmise memorandumi jõustumiseni. Lisaks tuleks makromajandusliku finantsabi laenu puhul kohaldada Ukraina rahastu raames loodud usaldusväärse finantsjuhtimise ja -kontrolli mehhanismi ning rahastu raamlepingus sätestatud õigusi, kohustusi ja ülesandeid, mis peaksid tagama liidu finantshuvide kaitse.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames antav toetus on kooskõlas Venemaa vastu suunatud piiravate meetmete (sanktsioonide) kohaldamisega. Samuti on see kooskõlas Euroopa Ülemkogu 27. juuni 2024. aasta järeldustega, milles kutsutakse komisjoni, kõrget esindajat ja nõukogu üles jätkama tööd, et pakkuda koos G7 partneritega Ukrainale aasta lõpuks lisarahastust laenudena, mida teenindatakse ja mis makstakse tagasi tulevastest erakorralistest tuludest, et toetada Ukraina praegusi ja tulevasi sõjalisi, eelarve- ja ülesehitusvajadusi.

Ka Euroopa Ülemkogu poolt 23. juunil 2022 antud kandidaatriigi staatus ja Euroopa Ülemkogu 14.–15. detsembri 2023. aasta otsus alustada Ukrainaga ühinemisläbirääkimisi toetavad kindlalt Ukraina liikumist Euroopa Liidu poole. Seepärast aitavad ELi kõik sammud, millega toetatakse Ukraina vastupanuvõimet ja taastumist – sealhulgas Ukraina laenukoostöö mehhanismi ja makromajandusliku finantsabi meetme kaudu, mis on omakorda kooskõlas

---

8 Nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 11). See võimaldab käsitleda Ukrainale 2023. ja 2024. aastal kättesaadavast finantsabist tulenevaid tingimuslikke kohustusi samal viisil kui liikmesriikidele antavat finantsabi.

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu.

10 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1).

11 Nõukogu 20. juuni 1996. aasta määrus (EÜ) nr 1257/96 humanitaarabi kohta (EÜT L 163, 2.7.1996, lk 1).

12 Nõukogu 14. mai 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2024/1447, 24.5.2024).

Ukraina rahastu rakendamisega ja toetavad seda – kaasa ka Ukraina ühinemiseelse protsessi varajasele etapile.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Kolmandatele riikidele, mis ei ole arengumaad, liidu poolt antava finantsabi programmide jaoks on sobivaks õiguslikuks aluseks ELi toimimise lepingu artikkel 212 ja seda on õigusliku alusena kasutatud ka varasemate makromajandusliku finantsabi laenude puhul.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ettepanek vastab subsidiaarsuse põhimõttele, sest liikmesriigid üksi ei suuda saavutada ühtset tegutsemist, mis on vajalik Ukrainale piisavas mahus toetuse andmiseks. Sellise tegevuse mastaabi ja mõju tõttu on seda parem teha ELi tasandil. Peamiselt on see tingitud liikmesriikide fiskaalvõimekusest ja eelarvepiirangutest ning vajadusest rahastajate tegevust kindlakäeliselt koordineerida, et maksimeerida toetuse ulatust ja tulemuslikkust, ent samas vältida Ukraina ametiasutuste halduskoormuse suurendamist, kuna need on praegustes oludes juba niigi üle koormatud. ELil on ainulaadne võimalus anda Ukrainale välisabi kiireloomuliste rahastamisvajaduste katteks, eelkõige pakkudes soodsat lühi- ja pikaajalist abi laenude ja tagastamatu rahalise toetuse kujul, mida antakse prognoositavalt, pidevalt, korrakohaselt ja õigeaegselt.

• Proportsionaalsus

Ukraina laenukoostöö mehhanismi ja makromajandusliku finantsabi meetme ettepanek on tehtud vastusena Ukraina konkreetsetele oludele, mis on tingitud Venemaa agressioonisõjast.

Venemaa jätkuv provotseerimata ja põhjendamatu sõjaline agressioon nõuab, et Ukrainale antaks käesolevas ettepanekus kirjeldatud eesmärkide ja korra kohaselt täiendavat rahalist abi.

Kavandatavat rahalist toetust Ukrainale peetakse summa poolest piisavaks, lähtudes suurest rahastamisvajadusest ja võttes samal ajal arvesse sõjaolukorra suurt ebakindlust.

Erakorralise makromajandusliku finantsabi meetme ja kõlblike kahepoolsete laenude kaudu Ukrainale kättesaadavaks tehtud rahastuse kogusumma, mida tuleb teenindada ja mis tuleb tagasi maksta Ukraina laenukoostöö mehhanismi kaudu tulevastest erakorralistest tuludest, vastab G7 algatusele, millega tagatakse ulatuslik rahvusvaheline koormuse jagamine partneritega, ega lähe kaugemale sellest, mida on vaja Ukraina prognoositud eelarvevajaduste toetamiseks.

• Vahendi valik

Määrus on sobiv vahend, kuna sellega nähakse ette vahetult kohaldatavad reeglid Ukraina laenukoostöö mehhanismi ja makromajandusliku finantsabi rakendamiseks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

Ettepanek on jätkuks mitmele makromajandusliku finantsabi meetmele, mida on Ukrainale alates 2015. aastast antud. Varasemate Ukrainale antud makromajandusliku finantsabi meetmete järelhindamine on näidanud, et need olid oma eesmärkide, rahastamispaketi ja

poliitiliste tingimuste seisukohast üldiselt väga asjakohased. Eelkõige oli makromajandusliku finantsabi meetmetel tähtis roll Ukraina toetamises tema maksebilansiprobleemide lahendamisel ja peamiste struktuurireformide elluviimisel, et stabiliseerida majandust ja parandada Ukraina välispositsiooni jätkusuutlikkust. See võimaldas eelarvekokkuhoidu ja rahalist kasu ning aitas kaasata täiendavaid finantstoetusi ja suurendada investorite usaldust. Leiti, et makromajandusliku finantsabi meetmetega seotud tingimuslikkus täiendab IMFi asjaomaseid programme. Sellel oli poliitika tasandil tugevdav mõju, mis aitas mobiliseerida Ukraina ametivõime tegema olulisi reforme, eelkõige sellistes struktuuripoliitika valdkondades, mis on vähem kaetud muude rahvusvaheliste annetusprogrammidega.

2023. aastal viis rahastamisvahend „MFA+“ rahaliste toetuste kogusumma selle kõrgeima tasemeni – 18 miljardi euroni – ja moodustas stabiilse, prognoositava ja kaunis suure finantstoetusinstrumendi, mis aitas Ukrainal katta 2023. aastal oma esmaseid rahastamisvajadusi. See rahastus aitas otsustavalt kaasa makromajandusliku stabiilsuse säilitamisele ja selle aluseks olevad reformitingimused võimaldasid riigi majanduse struktuuri ulatuslikult parandada. Eelkõige kuulus selle hulka korruptsioonivastase eriprokuratuuri sõltumatuse tugevdamine, õigusinstitutsioonide toimimise tõhustamine, näiteks korruptsioonivastase büroo juhi ametisse nimetamise kaudu, ning kohtunike valiku protsessi täiustamine. Peale selle parandas Ukraina pankroti- ja maksejõuetusraamistikku ning tegi tuntavaid edusamme tõhusama energiasüsteemi väljakujundamisel ja parema ettevõtluskliima edendamisel.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ettepanek on vastuseks rahvusvahelise üldsuse üleskutsetele täita jätkuvalt kindlalt oma kohust aidata Ukrainal rahuldada kiireloomulisi lühiajalisi rahastamisvajadusi ning toetada riigi pikaajalisi taastamis- ja ülesehitusprioriteete. See on jätkuks 14. juunil 2024 Apuulias toimunud G7 tippkohtumisel võetud kohustusele käivitada „Ukraina erakorraliste tulude kiirendamise laenud“, et teha 2024. aasta lõpuks Ukrainale kättesaadavaks ligikaudu 50 miljardit USA dollarit lisavahendeid. Käesoleva ettepaneku ettevalmistamisel konsulteerisid komisjoni talitused rahvusvaheliste finantsasutuste ning teiste kahepoolsete (sealhulgas liikmesriikide ja G7 liikmete) ja mitmepoolsete rahastajatega, kellel on omajagu eksperditeadmisi, sealhulgas Ukraina majanduse valdkonnas. Samuti on komisjon olnud pidevalt ühenduses Ukraina ametiasutustega.

Ametlikku konsultatsiooni sidusrühmadega ei olnud võimalik korraldada, sest ettepanek tuli kiiresti ette valmistada, et kaasseadusandjad saaksid selle õigeaegselt vastu võtta, et see hakkaks 2024. aasta lõpuks toimima. See võimaldab kasutada ära rahastamisvõimalusi, mis aeguvad 2024. aasta lõpus, vastata uutele ja kasvavatele majandus- ja finantsvajadustele, mis on tingitud Venemaa agressioonisõjast ja mis tuleb rahuldada, ning tegelda taastamise ja ülesehitamisega. EL tagab Ukraina laenukoostöö mehhanismi ja makromajandusliku finantsabi meetme kohaldamisalasse kuuluvate eesmärkide ja tegevuste puhul asjakohase kommunikatsiooni ja nähtavuse Ukrainas, liidu piires ja mujal maailmas.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ettepanek tugineb 30 aasta kogemusele makromajandusliku finantsabi vallas ning liidu välistegevuse toetamisel.

Komisjon võttis käesoleva ettepaneku aluseks hoolika analüüsi Ukraina finantsvajaduste ja laiema makromajandusliku olukorra kohta, tuginedes ka rahvusvaheliste finantsasutuste ja muude pädevate rahvusvaheliste institutsioonide seisukohtadele. Seejuures peeti rahvusvahelistel foorumitel, nagu G7 ja Ukraina rahastajate platvorm, regulaarselt arutelusid

Ukraina rahastamisvajaduste viimaste prognooside üle ja oldi pidevalt otsekontakis Ukraina ametiasutustega.

- **Mõjuhinnang**

Kuna ettepanek, mille eesmärk on anda sõjas olevale riigile kiireloomulist abi juba aasta lõpuks, on oma laadilt edasilükkamatu, siis ei olnud võimalik mõju hinnata. Koostades eelhinnangut vajaduste kohta, mida kavatsetakse katta Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames toetatavatest laenudest (sealhulgas makromajandusliku finantsabi meetmest endast), lähtuti muu hulgas Rahvusvahelise Valuutafondi hiljutistest andmetest. Makromajandusliku finantsabi meetme raames antav toetus peaks tuginema õppetundidele, mis on saadud makromajandusliku finantsabi meetmetest, mida on alates 2015. aastast Ukrainale antud, sealhulgas 2022. aasta hädaolukorra ja erakorralise makromajandusliku finantsabi meetmetest ja käimasoleva sõja eritingimustes 2023. aasta rahastamisvahendist „MFA+“, ja nende meetmete saavutustele. Peale selle peaks makromajandusliku finantsabi laenu poliitiline tingimuslikkus olema kooskõlas Ukraina kava vahe-eesmärkidega ja veelgi tugevdama selle rakendamise stiimuleid.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek ei ole seotud õigusloome kvaliteedi ega tulemuslikkuse programmiga.

- **Põhiõigused**

Makromajandusliku finantsabi laenu raames antava toetuse eeltingimus on, et Ukraina austaks ka edaspidi tegelikke demokraatlikke mehhanisme ja institutsioone, sealhulgas parlamentaarset mitmeparteisüsteemi ja õigusriiklust, ning tagaks inimõiguste, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate inimeste inimõiguste austamise.

Positiivseks märgiks on Ukraina ametivõimude pühendumus reformidele ja tugev poliitiline tahe, millest annab iseäranis tunnistust asjaolu, et Euroopa Ülemkogu andis Ukrainale 2022. aasta juunis kandidaatriigi staatuse ja 2023. aasta detsembris alustati Euroopa Ülemkogu otsusega Ukrainaga ühinemisläbirääkimisi, samuti asjaolu, et hiljuti Ukrainale antud makromajandusliku finantsabi meetmetega seotud struktuuripoliitika tingimused said järjekordselt edukalt täidetud ja et on alustatud Ukraina kava rakendamist. Venemaa agressiooni järel on Ukraina ametivõimud näidanud üles muljetavaldavat vastupidavust ning neil on endiselt kindel tahe viia neid reforme läbi läbipaistval viisil ja teha tööd ELi normidele vastamiseks, nagu on vaja selleks, et riik saaks liikuda ELiga integreerumise poole.

Seepärast loetakse makromajandusliku finantsabi meetme eeltingimus praegu täidetuks. Samal ajal on jätkuv kinnipidamine sellest eeltingimusest edaspidi tagatud makromajandusliku finantsabi meetme tulevase laenulepingu eritingimustega. Sama eeltingimus toetuse saamiseks kehtib ka Ukraina kava rakendamisel.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek on täielikus kooskõlas 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ülemmääradega.

Ukraina laenukoostöö mehhanismi rahastamiseks on vaja kohandada liidu piiravate meetmete alusel loodud väärtpaberite keskdepositooriumidelt tuleva rahalise panuse jaotamise reegleid. Ukraina laenukoostöö mehhanismile ülekantavaid summasid käsitatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 5 kohaselt sihtotstarbelise välistuluna. Lisaks võib Ukraina laenukoostöö mehhanismi rahastada summadest, mis saadakse liikmesriikidelt, kolmandatelt riikidelt või

muudest allikatest täiendava rahalise toetusena. Sellist osalust käsitatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti a alapunkti ii ning punktide d ja punkti e kohaselt sihtotstarbelise välistuluna.

Erakorralise makromajandusliku finantsabi laenuga tehakse kättesaadavaks kuni 35 miljardi euro suurune toetus laenudena ühe maksena, mida saab välja maksta kuni 31. detsembrini 2024. Selleks on vaja, et Ukraina täidaks vastavad tingimused juba 2024. aastal.

Summa võidakse välja maksta ühes või mitmes osas. Kõik sellised osamaksed makstakse välja hiljemalt 31. detsembriks 2025.

Täpsem teave eelarvemõju kohta on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud finantsselgituses.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Ukraina laenukoostöö mehhanismi rakendamiseks sõlmib komisjon Ukrainaga lepingu, milles sätestatakse tagastamatu rahalise toetuse saamise ja kasutamise tingimused ja kohustused.

Lisaks peaks Euroopa Liit tegema Ukrainale kättesaadavaks erakorralise makromajandusliku finantsabi laenu ja andma sel viisil oma panuse Ukraina rahvusvaheliste partnerite jõupingutustesse Ukraina eelarvevajaduste katmiseks, nagu G7 liidrid on seda väljendanud eelkõige 2024. aasta juunis Apuulias. Toetus aitab katta aastatel 2024–2025 katmata Ukraina välisrahastuse puudujääki ja see on kavas välja maksta ühe maksena, mille võib välja maksta mitmes osas. Makse tegemine sõltub vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud ja käesolevas ettepanekus osutatud poliitiliste tingimuste rahuldavast täitmisest. Komisjon teeb tihedat koostööd riiklike ametiasutustega, et jälgida sündmuste arengut ning vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitud nõuete ja poliitiliste tingimuste rakendamist. Toetuse andmist korraldab komisjon. Kooskõlas Ukraina rahastu raames sõlmitud raamlepinguga kohaldatakse pettuste ja muude õigusnormide rikkumiste ärahoidmise erisätteid, mis on kooskõlas finantsmäärusega. Lisaks kohaldatakse makromajandusliku finantsabi laenu suhtes juhtimis- ja kontrollisüsteeme, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrusega (EL) 2024/792 (millega luuakse Ukraina rahastu) kehtestatud Ukraina kavas.

Peale selle esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande Ukrainale liidu poolt Ukraina laenukoostöö mehhanismi ja makromajandusliku finantsabi meetme alusel antava toetuse rakendamise kohta. See aruanne sisaldab ka hinnangut. Hiljemalt 31. detsembril 2027 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule järelhindamise aruande, milles hinnatakse makromajandusliku finantsabi meetmest antud liidu toetuse tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on see aidanud kaasa toetuse eesmärkide saavutamisele.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Määruse I peatükk sisaldab üldsätteid.

Artiklis 1 sätestatakse määruse reguleerimisese – Ukraina laenukoostöö mehhanismi loomine ja erakorralise makromajandusliku finantsabi andmine Ukrainale.

Artiklis 2 sätestatakse määruse alusel kohaldatavad mõistete määratlused.

Määruse II peatükk puudutab Ukraina laenukoostöö mehhanismi.

Artiklis 3 määratakse kindlaks Ukraina laenukoostöö mehhanismi otstarve.

Artiklis 4 kirjeldatakse Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames antava toetuse rahastamist, sealhulgas seda, kuidas liikmesriigid ning huvitatud kolmandad riigid ja osalised saavad kõnealusesse mehhanismi panustada.

Artiklis 5 kirjeldatakse Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames saadavat toetust.

Artiklis 6 sätestatakse rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid, mille alusel komisjon hindab, kas kahepoolne laen on Ukraina laenukoostöö mehhanismi alusel rahastamiskõlblik, ning nähakse ette, et Ukraina laenukoostöö mehhanismile antavate kahepoolsete laenude kõlblikkuse kiidab heaks komisjon.

Artiklis 7 sätestatakse, et komisjon sõlmib Ukraina laenukoostöö mehhanismi rakendamiseks Ukrainaga lepingu, ning antakse teavet selle lepingu sisu ja muutmise kohta.

Artiklis 8 sätestatakse, kuidas Ukraina laenukoostöö mehhanismust toetust antakse.

Määruse III peatükk käsitleb erakorralist makromajanduslikku finantsabi.

Artiklis 9 kirjeldatakse liidu makromajandusliku finantsabi raames antavat toetust, sealhulgas selle vormi, rakendamist ja kättesaadavust.

Artiklis 10 sätestatakse liidu makromajandusliku finantsabi summa.

Artiklis 11 sätestatakse makromajandusliku finantsabi väljamaksmiseks vajalikud eeltingimused.

Artiklis 12 sätestatakse, et komisjon sõlmib Ukrainaga vastastikuse mõistmise memorandumi, ning antakse teavet selle sisu ja ajakava kohta.

Artiklis 13 sätestatakse makromajandusliku finantsabi laenu kättesaadavaks tegemise tingimused ja kord.

Artikliga 14 antakse komisjonile volitus laenata liidu nimel kapitaliturgudelt või finantsasutustelt vajalikud rahalised vahendid.

Artikkel 15 reguleerib makromajandusliku finantsabi laenulepingut ja selle sisu.

Artikkel 16 reguleerib juhtimist komiteemenetluste kaudu.

Määruse IV peatükk sisaldab lõppsätteid.

Artikkel 17 reguleerib teabe andmist Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 18 reguleerib jõustumist.

2024/0234 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse Ukraina laenukoostöö mehhanism ja antakse Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 212,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Pärast seda, kui Venemaa alustas 24. veebruaril 2022 Ukraina vastu provotseerimata ja põhjendamatut agressioonisõda, on liit, selle liikmesriigid ja Euroopa finantsasutused toetanud Ukraina majanduslikku, sotsiaalset ja rahandusalast vastupanuvõimet enneolematus ulatuses. Selles toetuses on ühendatud liidu eelarvest antav toetus, sealhulgas erakorraline makromajanduslik finantsabi, Euroopa Investeerimispanga (EIP) ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) toetus, mis on täielikult või osaliselt tagatud liidu eelarvega, ja liikmesriikide antav täiendava rahaline toetus.

(2) Liidu poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2463[13] alusel kuni 18 miljardi euro suuruse makromajandusliku finantsabi andmist peeti sobivaks viisiks reageerida Ukraina 2023. aasta rahastamispuudujäägile ning see aitas kaasata märkimisväärseid rahalisi vahendeid teistelt abiandjatelt ja rahvusvahelistelt finantsasutustelt. See suurendas Ukraina makromajanduslikku ja rahandusalast vastupanuvõimet kriitilisel ajal oluliselt.

(3) 29. veebruaril 2024 loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/792[14] Ukraina rahastu kui erakorraline keskpika perioodi rahastamisvahend, mis koondab liidu poolt Ukrainale antava kahepoolse toetuse, tagades koordineerimise ja tõhususe. Ajavahemikul 2024–2027 aitab Ukraina rahastu rahuldada Ukraina rahastamisvajadusi ning toetada Ukraina taaste-, ülesehitus- ja moderniseerimisvajadusi, hoogustades samal ajal reforme, mida Ukraina teeb teel liiduga ühinemise poole. Ukraina rahastu kaudu täidetakse liidu vankumatut kohustust anda Ukrainale ja selle rahvale pidevat rahalist toetust.

(4) Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on toonud Ukrainale tohutut kahju, kusjuures taaste- ja ülesehituskulud olid 31. detsembri 2023. aasta seisuga hinnanguliselt 486 miljardit USA dollarit[15]. Lisaks on Ukraina kaotanud juurdepääsu rahvusvahelistele finantsturgudele ja avaliku sektori tulud on märkimisväärselt vähenenud, samal ajal kui kulutused on oluliselt suurenenud. Seda arvesse võttes võib kindlalt öelda, et riigil on eelseisvatel aastatel oluline rahastamisvajadus.

(5) 30. märtsil 2023 leppis Rahvusvaheline Valuutafond (IMF) Ukrainaga laiendatud rahastamisvahendi raames kokku 15,6 miljardi USA dollari suuruses nelja-aastases programmis, et erakordselt suure ebakindluse tingimustes säilitada majandus- ja finantsstabiilsus, taastada võla jätkusuutlikkus ja edendada reforme, mis toetavad sõja järel Ukraina taastumist. Programm koos rahastamistagatistega, mis on saadud G7 juhtidelt, liidult ja teistelt rahastajatelt, on ette nähtud Ukraina maksebilansi rahastamisvajaduse rahuldamiseks ja keskpika perioodi välise elujõulisuse

[13] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2463, millega luuakse rahastamisvahend Ukraina toetamiseks 2023. aastal (makromajanduslik finantsabi+) (ELT L 322, 16.12.2022, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

[14] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu (ELT L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

[15] Kolmas Ukraina kahjude ja vajaduste kiirhindamine (RDNA3); 2022. aasta veebruar – 2023. aasta detsember.

taastamiseks. Praeguseks on Ukraina laiendatud rahastamisvahendi raames edukalt läbinud neli läbivaatamist, mis näitab Ukraina ametiasutuste kindlat tahet viia ellu reforme ja ettevaatlikku poliitikat. IMFi hinnangul on kogu rahastamispuudujääk programmiperioodil 121,9 miljardit USA dollarit.

(6) Võttes arvesse selle prognoosi erakordselt suurt ebakindlust, esitas IMF programmi neljanda läbivaatamise käigus ka ajakohastatud langusstsenaariumi, milles võetakse arvesse majandussõkki, mis tuleneb 2025. aastasse ulatuvast intensiivsemast sõjast. Majandususaldusele avalduva negatiivse mõju, rände, energiavarustusele avalduva üha suurema surve, ekspordisuutlikkuse vähenemise ja eelkõige kaitsekulutuste tõttu võib kogu rahastamispuudujääk selle langusstsenaariumi kohaselt suureneda IMFi programmiperioodil 140,7 miljardi USA dollarini. Võttes arvesse jätkuvat intensiivset sõjategevust ja kahju Ukraina elutähtsale tsiviiltaristule, mida põhjustavad Venemaa kui agressorriigi sagenenud ulatuslikud rünnakud, peab Ukraina oma eelarveliste ja pikaajaliste taaste- ja ülesehitusprioriteetide jaoks kaasama märkimisväärseid lisavahendeid. Sellest tulenevalt ja võttes arvesse, et hoolimata liidu ning teiste rahastajate ja institutsioonide, sealhulgas IMFi poolt juba eraldatud vahenditest on rahastuses ikka veel puudujääk, peaks liit jätkama asjakohaste meetmete võtmist.

(7) G7 juhid kinnitasid oma 14. juuni 2024. aasta kommünikees veel kord oma vankumatut toetust Ukrainale ja kindlat tahet aidata Ukrainal rahuldada kiireloomulist lühiajalist rahastamisvajadust ning toetada riigi pikaajalisi taaste- ja ülesehitusprioriteete. Sellega seoses teatasid G7 juhid algatusest „Erakorralise tulu kiirendamise laenud Ukrainale“, et teha Ukraina sõjaliste, eelarve- ja ülesehitusvajaduste rahuldamiseks 2024. aasta lõpuks kättesaadavaks ligikaudu 50 miljardit USA dollarit. G7 juhid teatasid oma kavatsusest pakkuda rahastust, mida teenindatakse ja mis makstakse tagasi tulevastest erakorralistest tuluvoogudest, mida saadakse Euroopa Liidus ja muudes asjaomastes jurisdiktsioonides hoitavate Venemaa riigivõlakirjade tõkestamisest.

(8) Euroopa Ülemkogu kutsus oma 27. juuni 2024. aasta järeldustes komisjoni, kõrget esindajat ja nõukogu üles seda tööd jätkama, arvestades seejuures kõiki asjakohaseid õiguslikke ja finantsaspekte, et anda koos G7 partneritega, nagu G7 juhid arutasid, aasta lõpuks Ukrainale lisarahastust laenudena, mida teenindatakse ja mis makstakse tagasi tulevastest erakorralistest tuluvoogudest, et toetada Ukraina praeguseid ja tulevasi sõjalisi, eelarve- ja ülesehitusvajadusi. Samuti märkis Euroopa Ülemkogu, et kui liidu õigusest ei tulene teisiti, peaksid Venemaa varad olema tõkestatud seni, kuni Venemaa lõpetab agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab Ukrainale sõjas tekitatud kahju.

(9) Seoses Venemaa jätkuva agressiooniga Ukraina vastu tuleb tagada, et Ukrainale antakse piisavat ja pidevat rahalist toetust. Selleks tuleks luua Ukraina laenukoostöö mehhanism, et anda Ukrainale tagastamatut rahalist toetust, millega aidatakse Ukrainal riigi toetuseks antud laene tagasi maksta. Ukraina laenukoostöö mehhanism peaks saama vahendeid, sealhulgas tulevastest rahavoogudest, mis tulenevad Venemaa tõkestatud varadelt saadavast erakorralisest kasumist, ning maksma need vahendid Ukrainale korrapäraselt välja, et katta laenude põhiosa, intresse ja muid seonduvaid kulusid. Selleks et liit ise saaks Ukrainat otseselt tema rahastamisvajaduste rahuldamisel aidata, peaks liit andma Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi, kusjuures seda erakorralist makromajanduslikku finantsabi tuleks toetada Ukraina laenukoostöö mehhanismi kaudu.

(10) Nõukogu otsuses (ÜVJP) 2024/1470,[16] millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, on sätestatud: „Piiravad meetmed, mis on seotud Venemaa Keskpanga varade ja reservide haldamisega seotud tehingute keeluga, peaksid jääma kehtima seni, kuni Venemaa lõpetab agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab Ukrainale selle sõja tekitatud kahju“.

(11) 21. mail 2024 muutis nõukogu nõukogu määrust (EL) nr 833/2014,[17] millega jõustatakse teatavad otsuses (ÜVJP) 2024/1470 sätestatud meetmed. Need meetmed hõlmavad norme selle kohta, kuidas tuleks puhaskasum, mille väärtpaberite keskdepositooriumid on saanud nõukogu otsuse 2014/512/ÜVJP[18] artikli 1a lõikes 4 ja määruse (EL) nr 833/2014 artikli 5a lõikes 4 sätestatud keelu rakendamisest tulenevast ootamatust ja erakorralisest tulust, suunata partneritega koordineerides Ukraina toetuseks, sealhulgas liidu eelarvest rahastatavate programmide kaudu, vastavalt kohaldatavatele lepingulistele kohustustele ning kooskõlas liidu ja rahvusvahelise õigusega. Eelkõige peavad väärtpaberite keskdepositooriumid, kelle valduses on Venemaa Keskpanga varasid ja reserve koguväärtuses üle 1 miljoni euro, andma liidule summa, mis moodustab 99,7 % erakorralisest puhaskasumist, mida saadakse Venemaa varade tõkestamisest ja mis on kogunenud alates 15. veebruarist 2024.

(12) Seda raha tuleb maksta seni, kuni kehtivad piiravad meetmed, mis on seotud Venemaa Keskpanga varade ja reservide haldamisega seotud tehingute keeluga, st kuni Venemaa lõpetab agressioonisõja Ukraina vastu ja hüvitab Ukrainale selles sõjas tekitatud kahju.

(13) [...] kohandati otsuses (ÜVJP) 2014/512 sätestatud sellise rahalise panuse protsendimäära, mille väärtpaberite keskdepositooriumid peavad andma liidu programmide kaudu Ukraina toetuseks, ja määrati selleks [...] %. Samal kuupäeval kohandati nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 XLI lisas sätestatud sihtotstarbelise välistuluna liidu eelarvesse makstud rahalise panuse jaotust, et eraldada [...] % sellest rahalisest panusest Ukraina laenukoostöö mehhanismile. Seepärast on liit astunud vajalikke samme, et tagada rahalise panuse jätkuv kasutamine Ukraina laenukoostöö mehhanismi tarbeks.

(14) Ukraina laenukoostöö mehhanismi toetamiseks võib suunata ka erakorralist tulu, mida saadakse selliste Venemaa riigivarade tõkestamisest, mida hoitakse muudes jurisdiktsioonides peale Euroopa Liidu. Selleks peaks kolmandatel riikidel või muudel allikatel olema võimalik osaleda Ukraina laenukoostöö mehhanismis. Lisaks võivad liikmesriigid osaleda Ukraina laenukoostöö mehhanismis vabatahtlikult, eelkõige kasutades tulusid, mida nad saavad Venemaa riigivarade tõkestamisest. Sellist panust tuleks käsitada sihtotstarbelise välistuluna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046[19] („finantsmäärus“) artikli 21 lõike 2 punkti a alapunkti ii

---

16 Nõukogu 21. mai 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/1470, millega muudetakse otsust 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L, 2024/1470, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1470/oj).

17 Nõukogu 31. juuli 2014. aasta määrus (EL) 833/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L 229, 31.7.2014, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/833/oj).

18 Nõukogu 31. juuli 2014. aasta otsus 2014/512/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas (ELT L 229, 31.7.2014, lk 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/512/oj).

19 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus

ning punktide d ja e tähenduses. Peale selle võivad kolmandad riigid otse kasutada oma jurisdiktsioonis hoitavate Venemaa riigivarade tõkestamisest saadavat erakorralist tulu, et vähendada Ukrainale antud kahepoolsete laenude tagasimaksmise vajadust ja toetada seeläbi Ukraina laenukoostöö mehhanismi, vähendades asjaomase laenu jaoks vajaliku toetuse kogusummat.

(15) Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames antava toetusega peaks saama katta sellise laenu põhisumma, intressid ja muud seonduvad kulud, mille Ukraina on võtnud makromajandusliku finantsabi laenulepingu allkirjastamisega, samuti kahepoolsete laenulepingutega, mis on sõlmitud laenuandjatega, kes tegutsevad G7 egiidi all algatuse „Erakorralise tulu kiirendamise laenud Ukrainale“ raames, mis on sätestatud 14. juunil 2024 Apuulias vastu võetud G7 kommünikees.

(16) Ukraina laenukoostöö mehhanismi kaudu antav toetus peaks olema kättesaadav ja antud nii, et nii kahepoolsetel laenuandjatel kui ka liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi laenul on sellele võrdne juurdepääs. Kahepoolsete laenude andmine vahendaja kaudu ei tohiks välistada nende kõlblikkust käesoleva määruse kohaldamisel. Tagastamatu rahaline toetus, mida antakse Ukrainale makromajandusliku finantsabi laenu ja kõlblike laenude tagasimaksmiseks, tuleks jaotada proportsionaalselt sellega, kui suur on vastava laenu põhisumma võrreldes makromajandusliku finantsabi laenu ja kõigi kõlblike kahepoolsete laenude põhisummade kogusummaga. Jaotust tuleks kohandada, kui Ukraina on vastavad laenud, sealhulgas intressid ja muud seonduvad kulud täielikult tagasi maksnud, nii et mis tahes tulevased vahendid jaotatakse ülejäänud laenudele proportsionaalselt sellega, kui suur on makromajandusliku finantsabi laenu või kõlbliku kahepoolse laenu põhisumma võrreldes kõigi ülejäänud laenude põhisummade kogusummaga. Iga laenu põhisummana tuleks käsitada vastavates laenudokumentides märgitud algset põhisummat ja selles ei tohiks arvesse võtta muid tegureid, nagu tagasimaksed, täiendav rahastus või kapitaliseeritud summad.

(17) Et kahepoolsete laenuandjate antud kahepoolseid laene saaks Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames kiiresti ja tõhusalt toetada, peaks komisjon hindama kahepoolseid laene, mida annavad G7 egiidi all algatuse „Erakorralise tulu kiirendamise laenud Ukrainale“ raames tegutsevad laenuandjad, ning asjakohasel juhul need heaks kiitma. Kui sellised kahepoolsed laenulepingud on veel kavandi staatuses või ei ole veel jõustunud, peaks komisjon jälgima selliste lepingute jõustumist. Selleks et tagada kahepoolsete laenude õigeaegne väljamaksmine Ukrainale, tuleks kahepoolsed laenulepingud esitada komisjonile 1. juuniks 2025 ja need peaksid jõustuma 30. juuniks 2025.

(18) Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames toetuse andmise tingimuseks peaks olema, et komisjoni ja Ukraina vahel sõlmitakse kõnealuse mehhanismi rakendamise üksikasjalike sätete kohta leping ja et komisjon annab Ukraina esitatud tagastamatu rahalise toetuse taotlusele positiivse hinnangu. Ukraina peaks esitama komisjonile vajaliku teabe tagamaks, et Ukraina laenukoostöö mehhanismist toetatakse kahepoolsete laenude tagasimaksmist asjaomasele kahepoolsele laenuandjale võlgnetava kogusumma ulatuses. Erandkorras võib komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel hinnata ka kahepoolsete laenuandjate maksetaotlusi.

(EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj).

(19) Lisaks Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames antavale toetusele tuleks anda ka erakorralist makromajanduslikku finantsabi, et toetada Ukraina makrotasandi finantsstabiilsust ja leevendada Ukraina välisrahastamisprobleeme, eelkõige selleks, et katta riigi rahastamisvajadusi. Võttes arvesse nende rahastamisvajaduste kiireloomulisust, peaks makromajandusliku finantsabi laen olema kättesaadav 2024. aastal.

(20) Makromajandusliku finantsabi raames tuleks anda toetust kuni 35 miljardi euro suuruse laenuna. Selleks et käsitleda võimalikke taotlusi kahepoolsete laenude toetamiseks Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames ja tagada samal ajal käesoleva määruse alusel kättesaadava liidu toetuse usaldusväärne finantsjuhtimine, tuleks makromajandusliku finantsabi laenu summat kohandada, võttes arvesse Ukrainale antud kahepoolseid laene, mis on Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames kõlblikena heaks kiidetud, ning põhisummat, mida on nimetatud kolmandate riikide väljendatud kavatsustes, millest on komisjonile teatatud G7 egiidi all algatuse „Erakorralise tulu kiirendamise laenud Ukrainale“ raames. Kohandamine peaks toimuma tingimusel, et kõigi selliste laenude kogusumma, mille jaoks käesoleva määruse alusel toetust taotletakse, ületab 45 miljardit eurot.

(21) Makromajandusliku finantsabi laenuna Ukrainale antav toetus peaks lisanduma määruse (EL) 2024/792 alusel antavale liidu toetusele ja täiendama seda. Komisjon peaks võimaluse korral püüdma minimeerida Ukraina haldus- ja aruandluskoormust.

(22) Makromajandusliku finantsabi laenuna Ukrainale antava toetuse eeltingimus peaks olema see, et Ukraina järgib ja austab ka edaspidi tegelikke demokraatlikke mehhanisme, sealhulgas parlamentaarset mitmeparteisüsteemi ja õigusriiki, ning tagab jätkuvalt inimõiguste, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate inimeste õiguste austamise. See eeltingimus peaks kehtima ka Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames tehtavate väljamaksete taotluste puhul, kuna need on seotud makromajandusliku finantsabi laenuga. Sama eeltingimus kehtib määruse (EL) 2024/792 alusel antava toetuse suhtes ning komisjon peaks neid kaht rahastamisvahendit hindama koos.

(23) Kui see on asjakohane, peaks komisjon võtma nõuetekohaselt arvesse nõukogu otsust 2010/427/EL[20] ja Euroopa välisteenistuse rolli.

(24) Käesoleva määruse alusel antav makromajandusliku finantsabi laen peaks olema seotud poliitiliste tingimustega, mis sätestatakse komisjoni ja Ukraina vahelises vastastikuse mõistmise memorandumis. Need tingimused peaksid olema kooskõlas kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete vahe-eesmärkidega, mis on esitatud nõukogu rakendusotsuse (EL) 2024/1447[21] lisas ja mis tahes muudatustes, mis tehakse sellesse vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ajaks. Lisaks tuleks vastastikuse mõistmise memorandumis sätestada Ukraina kohustus edendada koostööd liiduga Ukraina kaitsetööstuse taastamisel, ülesehitamisel ja ajakohastamisel kooskõlas Euroopa kaitsetööstuse programmi ja muude asjakohaste liidu programmide eesmärkidega. Samuti tuleks astuda vajalikke samme, et tagada kahepoolsete laenude, sealhulgas erakorralise makromajandusliku finantsabi laenu koordineerimine teiste

[20] Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

[21] Nõukogu 14. mai 2024. aasta rakendusotsus (EL) 2024/1447, millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang (ELT L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

rahastajatega ja nende vastastikune täiendavus. Selleks tuleks kasutada Ukraina rahastajate platvormi, mis on juba toimiv foorum sellise teabevahetuse jaoks.

(25) Selleks et tagada ühetaolised rakendamistingimused ja tõhusus, tuleks komisjonile anda volitused pidada Ukraina ametiasutustega selliste tingimuste üle läbirääkimisi liikmesriikide esindajate komitee järelevalve all kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011[22]. Võttes arvesse asjaolu, et üle 90 miljoni euro suurusel abil võib olla oluline mõju, on seda künnisväärtust ületavate tehingute puhul asjakohane kasutada kontrollimenetlust. Võttes arvesse liidu poolt Ukrainale antava makromajandusliku finantsabi suurust, tuleks vastastikuse mõistmise memorandumi vastuvõtmise ning abi vähendamise või lõpetamise suhtes kohaldada kontrollimenetlust.

(26) Makromajandusliku finantsabi laenu ühekordse väljamaksega kättesaadavaks tegemine peaks sõltuma komisjoni positiivsest hinnangust Ukraina esitatud rahastamistaotlusele. Vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud poliitiliste tingimuste hindamine ei tohiks piirata muude liidu programmide ja rahastamisvahendite raames ühtlustatud tingimuste täitmise hindamist.

(27) Võttes arvesse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet ning selleks, et hõlbustada Ukraina ametiasutustel likviidsuse juhtimist ja tagada prognoositavus, peaks komisjon tagama, et osamaksed makstakse välja ühtlaselt 2024. ja 2025. aasta jooksul, vältides nii palju kui võimalik väljamakstavate summade märkimisväärset kõikumist kvartalist kvartalisse. Nende osamaksete väljamaksmine peaks asjakohasel juhul olema vastavuses Ukraina rahastu I sambast määruse (EL) 2024/792 alusel antavate laenude või tagastamatu rahalise toetuse väljamaksete ajakavaga. Lisaks on asjakohane näha ette võimalus Ukraina rahastamisvajadusi uuesti hinnata ning laenutoetust vähendada või see tühistada, kui need vajadused makromajandusliku finantsabi raames antava toetuse kättesaadavuse perioodil algsete prognoosidega võrreldes oluliselt vähenevad.

(28) Komisjoni ja Ukraina ametiasutuste vahel sõlmitav laenuleping peaks sisaldama sätteid, mis on kooskõlas õiguste, vastutuse ja kohustustega, mis on sätestatud määruse (EL) 2024/792 artikli 9 kohases ELi ja Ukraina vahel allkirjastatud ja 20. juunil 2024 jõustunud raamlepingus. Sellega tagatakse, et liidu finantshuvid, mis on seotud liidu erakorralise makromajandusliku finantsabiga, on tõhusalt kaitstud, ja nähakse ette asjakohased meetmed kõnealuse abiga seotud pettuste ja korruptsiooni ning muude rikkumiste ärahoidmiseks ja tõkestamiseks. Samuti antakse sellega finantsmääruse kohaselt komisjonile, OLAFile, Euroopa Kontrollikojale ja vajaduse korral Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja juurdepääs; sealhulgas annavad sellised õigused ja juurdepääsu kolmandad isikud, kes on seotud liidu vahendite rakendamisega erakorralise makromajandusliku finantsabi kättesaadavuse perioodil ja pärast seda. Samuti peaks Ukraina raamlepingus sätestatud korra kohaselt teatama komisjonile rahaliste vahendite kasutamisega seotud rikkumistest.

(29) Ukraina rahastamisvajaduste taustal on asjakohane korraldada finantsabi andmine mitmekesise rahastamise strateegia alusel, mis on sätestatud finantsmääruse artiklis 220a ühtse rahastamismeetodina, mis peaks suurendama liidu võlakirjade likviidsust ning liidu emissioonide atraktiivsust ja kulutõhusust.

---

[22] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

(30) Erandina Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/947[23] artikli 31 lõikest 3 ei tohiks käesoleva määruse kohastest laenudest tulenevat finantskohustust katta kõnealuse määrusega loodud välistegevuse tagatisega. Käesoleva määruse alusel laenudena antav toetus peaks kujutama endast finantsabi finantsmääruse artikli 220 lõike 1 tähenduses. Võttes arvesse, et makromajandusliku finantsabi laenu rahaline abi on kättesaadav 2024. aastal ja see on lubatud vastavalt finantsmääruse artikli 220 lõikele 1, on asjakohane, et Ukrainale antava finantsabi tagatis ületab mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärasid, kuid jääb nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053[24] artikli 3 lõigetes 1 ja 2 osutatud ülemmäärade piiresse kooskõlas nõukogu määruse (EL, Euratom) 2020/2093[25] artikli 2 lõikega 3. Võttes arvesse finantsriske ja eelarve katvust, ei tohiks käesoleva määruse alusel laenudena antava toetuse jaoks ette näha üle mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäära tagatavaid eraldisi ning erandina finantsmääruse artikli 211 lõikest 1 ei tohiks kehtestada eraldiste määra.

(31) Pidades silmas Ukraina rasket olukorda, mille on põhjustanud Venemaa agressioonisõda, ja selleks et toetada Ukrainat pikaajalise stabiilsuse saavutamisel, on asjakohane, et liit annaks Ukrainale väga soodsatel tingimustel laenu, mille tagasimaksetähtaeg on piisavalt pikk, et võimaldada tagatise andmist üle selle ülemmäära.

(32) Käesoleva määruse kohast liidu toetust Ukrainale peaks haldama komisjon.

(33) Et Euroopa Parlament ja nõukogu saaksid jälgida käesoleva määruse rakendamist, peaks komisjon neid korrapäraselt teavitama kõnealuse toetusega seotud asjade käigust ning edastama neile asjakohased dokumendid.

(34) Et tagada käesoleva määrusega kehtestatud korra jätkuv tulemuslikkus, peaks komisjon selle piisavuse korrapäraselt läbi vaatama ning esitama selle kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, tagades seeläbi läbipaistvuse ja vastutuse.

(35) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.

(36) Kuna käesoleva määruse eesmärke – nimelt aidata Ukrainal rahuldada rahastamisvajadusi, eelkõige andes soodsatel tingimustel laenu ja tagastamatu rahalise toetuse vormis lühiajalist ja pikaajalist abi – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid selle tegevuse mastaabi ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt meetmeid võtta. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

---

[23] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Globaalne Euroopa“, muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009 (ELT L 209, 14.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

[24] Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

[25] Nõukogu 17. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

(37) Võttes arvesse kiireloomulisust, mis tuleneb erandlikest asjaoludest, mille on põhjustanud Venemaa provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda, peetakse asjakohaseks teha erand Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 sätestatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.

(38) Pidades silmas olukorda Ukrainas, peaks käesolev määrus jõustuma kiiremas korras järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse Ukraina laenukoostöö mehhanism (edaspidi „mehhanism“) ja antakse Ukrainale erakorralist makromajanduslikku finantsabi, et toetada Ukrainat tema rahastamisvajaduse katmisel.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

(1) „liidu toetus“ – makromajandusliku finantsabi laen ja tagastamatu rahaline toetus, mis on kättesaadavad käesoleva määruse alusel;

(2) „kahepoolne laen“ – laen, mille kolmas riik annab laenuandjana (edaspidi ka „kahepoolne laenuandja“) otse või kaudselt Ukraina heaks;

(3) „kõlblik kahepoolne laen“ – kahepoolne laen, mille komisjon on mehhanismi alusel kõlblikuks tunnistanud;

(4) „makromajandusliku finantsabi laen“ – erakorraline rahaline toetus, mille liit annab Ukrainale laenuna III peatüki alusel;

(5) „makromajandusliku finantsabi laenuleping“ – laenuleping, millele on III peatüki alusel alla kirjutanud komisjon liidu nimel ja Ukraina;

(6) „muud seonduvad kulud“ – makromajandusliku finantsabi laenust ja vastavast kahepoolsest laenust tulenevad kulud või tasud.

II peatükk

Ukraina laenukoostöö mehhanism

Artikkel 3

Eesmärk

Mehhanismi eesmärk on anda Ukrainale tagastamatut rahalist toetust, et aidata Ukrainal makromajandusliku finantsabi laenu ja kõlblikke kahepoolseid laene tagasi maksta. Selleks saab mehhanism vahendeid ja maksab need Ukrainale korrapäraselt välja, et katta makromajandusliku finantsabi laenu ja kõlblike kahepoolsete laenude põhisummat, intresse ja muid seonduvaid kulusid. Mehhanism tagab oma tegevuses võrdse juurdepääsu nii kahepoolsetele laenuandjatele kui ka liidule.

Artikkel 4

Rahastamine

(1) Mehhanismi rahastatakse vahenditega, mis saadakse järgmistest allikatest:

(a) nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 XLI lisa kohaselt ülekantud summad, mida käsitatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 5 alusel sihtotstarbelise välistuluna, ning

(b) liikmesriikidelt, kolmandatelt riikidelt või muudest allikatest rahalise panusena saadud summad. Sellist rahalist panust käsitatakse finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti a alapunkti ii ning punktide d ja e alusel sihtotstarbelise välistuluna.

(2) Kõigi lõike 1 punktis b osutatud panuste kohta sõlmivad komisjon liidu nimel ja osaleja rahalise panuse lepingu. Rahalise panuse leping sisaldab eelkõige sätteid maksetingimuste kohta. Komisjon teatab sõlmitud rahalise panuse lepingust Euroopa Parlamendile ja nõukogule ühel ja samal ajal ning viivitamata.

Artikkel 5

Kättesaadav toetus

(1) Mehhanismi raames antav tagastamatu rahaline toetus on kättesaadav artiklites 6–8 sätestatud tingimustel, et aidata Ukrainal tagasi maksta põhisummat, intresse ja muid seonduvaid kulusid, mis on seotud:

(a) makromajandusliku finantsabi laenuga ja

(b) kõlblike kahepoolsete laenudega.

(2) Ukrainale lõikes 1 osutatud laenude tagasi maksmiseks antav tagastamatu rahaline toetus jaotatakse proportsionaalselt sellega, kui suur on iga laenu põhisumma eurodes võrreldes makromajandusliku finantsabi laenu ja kõigi kõlblike kahepoolsete laenude põhisummade kogusummaga eurodes. Kui Ukraina on makromajandusliku finantsabi laenu või kõlbliku kahepoolse laenu, sealhulgas intressid ja muud seonduvad kulud, täielikult tagasi maksnud, kohandatakse sellist jaotust nii, et kõik tulevased vahendid

eraldatakse ülejäänud laenudele proportsionaalselt sellega, kui suur on iga laenu põhisumma eurodes võrreldes kõigi ülejäänud laenude põhisummade kogusummaga eurodes.

(3) Komisjon võtab vastu otsuse, millega määratakse kindlaks lõikes 2 sätestatud jaotus makromajandusliku finantsabi laenu ja kõlblike kahepoolsete laenude vahel. Komisjon võtab aluseks iga kõlbliku kahepoolse laenu põhisumma eurodes, nagu on osutatud artikli 6 lõike 5 punktis b. Komisjon muudab kõnealust otsust, et lisada sellesse iga kahepoolne laen kohe pärast vastava kahepoolse laenu jõustumist. Komisjon võib seda otsust muuta, et proportsionaalselt vähendada kahepoolsele laenule jaotatud summat, kui seda kahepoolset laenu ei ole artikli 6 lõike 2 punktis c sätestatud tähtaja jooksul täielikult välja makstud.

(4) Lõikes 1 osutatud laenude põhisumma kokku ei tohi ületada 45 miljardit eurot.

(5) Mehhanismi raames antav tagastamatu rahaline toetus antakse eurodes.

(6) Kõik maksed sõltuvad artikli 4 lõikes 1 osutatud vahendite kättesaadavusest.

(7) Liit ei vastuta kõlblike kahepoolsete laenude tagasimaksmise eest.

Artikkel 6

Komisjoni rakendusotsus kahepoolsete laenude kõlblikkuse kohta

(1) Kui Ukraina soovib taotleda mehhanismi raames toetust kahepoolse laenu tagasimaksmiseks, esitab ta komisjonile asjaomase kahepoolse laenulepingu teksti hiljemalt 1. juuniks 2025.

(2) Komisjon hindab viivitamata kahepoolse laenu kõlblikkust mehhanismi raames järgmiste kriteeriumide alusel:

(a) kahepoolset laenulepingut ei allkirjastatud enne [ettepaneku vastuvõtmise kuupäev];

(b) kahepoolse laenu vastaspool tegutseb G7 egiidi all algatuse „Erakorralise tulu kiirendamise laenud Ukrainale“ raames; ning

(c) kahepoolne laen makstakse Ukrainale täielikult välja enne 31. detsembrit 2027. Sellised väljamaksed võivad sõltuda poliitiliste tingimuste täitmisest.

Hindamiseks võib komisjon küsida Ukrainalt lisateavet.

(3) Kahepoolse laenulepingu jõustumist edasilükkav tingimus, millega nähakse ette, et selline leping ei jõustu enne, kui komisjon on kahepoolse laenu kõlblikkuse heaks kiitnud, või enne artiklis 7 osutatud lepingu jõustumist, ei takista kahepoolsele laenule positiivse hinnangu andmist.

(4) Komisjon kiidab kahepoolse laenu kõlblikkuse heaks rakendusotsusega.

(5) Lõike 4 kohases komisjoni rakendusotsuses sätestatakse:

(a) kahepoolne laenuandja;

(b) kahepoolse laenu põhisumma eurodes; vajaduse korral väljendatakse kahepoolse laenu põhisummat ka vastava kahepoolse laenu vääringus, kusjuures kahepoolse laenu eurodesse ümberarvestuse kurss on *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias [ettepaneku vastuvõtmise kuupäev] avaldatud euro päevane vahetuskurss, ning

(c) kahepoolsele laenule antud positiivse hinnangu põhjendus.

(6) Kõigi komisjoni poolt käesoleva artikli kohaselt heaks kiidetud kahepoolsete laenude ja makromajandusliku finantsabi laenu põhisummade summa peab alati olema kooskõlas artikli 5 lõikes 4 osutatud summaga.

(7) Komisjon võib lõikes 4 osutatud rakendusotsuse kehtetuks tunnistada, kui kahepoolne laenuleping ei jõustu 30. juuniks 2025.

(8) Negatiivse hinnangu korral edastab komisjon Ukrainale nõuetekohaselt põhjendatud hinnangu.

Artikkel 7

Ukraina laenukoostöö mehhanismi rakendamise leping

(1) Artiklis 5 osutatud tagastamatut rahalist toetust antakse Ukrainale alles pärast seda, kui komisjon on sõlminud Ukrainaga lepingu (edaspidi „Ukraina laenukoostöö mehhanismi rakendamise leping“).

(2) Ukraina laenukoostöö mehhanismi rakendamise leping sisaldab eelkõige järgmisi elemente:

(a) Ukraina kohustus kasutada tagastamatut rahalist toetust makromajandusliku finantsabi laenu või kõlblike kahepoolsete laenude põhisumma, intresside ja muude seonduvate kulude tagasimaksmiseks;

(b) kõigi kahepoolsete laenuandjate pangakontod, millele komisjon teeb nende vastavate kahepoolsete laenudega seoses tagastamatu rahalise toetuse makseid;

(c) makromajandusliku finantsabi laenuga seotud tagastamatu rahalise toetuse maksete jaoks sätted, millega tagatakse, et liit kasutab neid summasid makromajandusliku finantsabi laenu otseseks tagasimaksmiseks;

(d) sihtotstarbelised sätted, mis kajastavad artikli 5 lõiget 7 ja millega tagatakse, et liit ei vastuta kahju eest, mille Ukraina või kolmandad isikud tekitavad kõlblike kahepoolsete laenude rakendamisel, sealhulgas mehhanismi rakendamise tagajärjel, ning eelkõige juhul, kui artikli 4 lõikes 1 osutatud summad aja jooksul muutuvad või lõpevad;

(e) Ukraina kohustus nõuda kahepoolsetelt laenuandjatelt tõendeid järgmise kohta ja esitada need viivitamata komisjonile:

(a) iga kahepoolse laenulepingu jõustumine ning

(b) iga tagasimaksekohustuse täitmine, sealhulgas niivõrd, kui see on vajalik, kasutatud ümberarvestuskurss.

(f) Ukraina kohustus leppida iga kahepoolse laenuandjaga kokku, et Ukraina poolt laenu tagasimaksmiseks antud summad, mis ei täida viivitamata tagasimaksekohustusi, jäävad kättesaadavaks kuni tagasimaksekohustuste tähtajani, kusjuures sellelt summalt kogunenud intressi saab samuti kasutada kahepoolsest laenulepingust tulenevate kohustuste täitmiseks;

(g) Ukraina kohustus lisada igale maksetaotlusele:

(a) iga kahepoolse laenulepingu alusel tasumisele kuuluvate ülejäänud summade üksikasjad ning

(b) punktis f osutatud summade üksikasjad;

(h) sõnaselge luba kahepoolsetele laenuandjatele esitada erandkorras maksetaotlus artikli 8 lõike 6 alusel, tingimusel et kahepoolsed laenuandjad on esitanud käesoleva lõike punktis g osutatud teabe, ning

(i) muud mehhanismi rakendamiseks vajalikud nõuded.

(3) Ukraina laenukoostöö mehhanismi rakendamise lepingut muudetakse vajalikus ulatuses pärast artikli 6 lõike 4 kohaselt vastu võetud komisjoni otsuse jõustumist.

Artikkel 8

Tagastamatu rahalise toetuse väljamaksmine

(1) Ukraina võib esitada komisjonile kaks korda aastas taotluse tagastamatu rahalise toetuse saamiseks seoses makromajandusliku finantsabi laenu ja kõlblike kahepoolsete laenudega.

(2) Komisjon hindab Ukraina taotlust järgmiste nõuete alusel:

(a) vastavus artiklis 11 sätestatud eeltingimusele, mida kohaldatakse üksnes makromajandusliku finantsabi laenu suhtes;

(b) kinnitus selle kohta, et makromajandusliku finantsabi laenu või iga abikõlbliku kahepoolse laenuga seotud väljamaksete koguväärtus koos nendelt kogunenud intressidega ei ületa kõnealusele laenuandjale võlgnetavat kogusummat, ning

(c) Ukraina laenukoostöö mehhanismi rakendamise lepingust tulenevate kohustuste täitmine.

(3) Kui komisjon annab positiivse hinnangu, võtab ta artikli 4 lõikes 1 osutatud vahendite kättesaadavuse korral põhjendamatu viivituseta vastu otsuse, millega lubatakse välja maksta tagastamatu rahaline toetus, sealhulgas iga kõlbliku kahepoolse laenu tagasimaksmise toetamiseks väljamakstav summa ja makromajandusliku finantsabi laenu tagasimaksmise toetamiseks kättesaadavaks tehtud summa. Väljamakstud summa on võrdne artikli 4 lõike 1 alusel kättesaadavate vahendite summaga. Kõnealune väljamakstud summa jaotatakse vastavalt artikli 5 lõikes 3 osutatud komisjoni otsusele.

(4) Kui Ukrainale makromajandusliku finantsabi laenu tagasimaksmise toetamiseks kättesaadavaks tehtud summa on tagasimaksmisele kuuluvast summast suurem, võib ülemäärast summat kasutada laenu ennetähtaegseks tagasimaksmiseks kooskõlas artikli 15 lõike 2 punktiga e või liit võib selle endale jätta üksnes selleks, et toetada sellest tulevikus makromajandusliku finantsabi laenu tagasimaksmist. Ka kõiki sellelt summalt kogunenud intresse kasutatakse sellel otstarbel.

(5) Kui komisjon annab taotlusele negatiivse hinnangu, teatab ta sellest viivitamata Ukrainale ja põhjendab seda.

(6) Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, võib komisjon nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel erandkorras hinnata kahepoolsete laenuandjate esitatud maksetaotlusi, eelkõige juhul, kui komisjon on teinud otsuse vastavalt artikli 11 lõikele 4 või kui Ukraina ei täida Ukraina laenukoostöö mehhanismi rakendamise lepingust tulenevaid kohustusi.

III peatükk

Makromajanduslik finantsabi

Artikkel 9

Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi kättesaadavaks tegemine

(1) Liit teeb Ukrainale kättesaadavaks erakorralise makromajandusliku finantsabi, et toetada Ukrainat rahastamisvajaduste katmisel. Liidu erakorraline makromajanduslik finantsabi antakse Ukrainale laenudena. Abi aitab katta Ukraina rahastamispuudujääki, mis on tehtud kindlaks koostöös rahvusvaheliste finantseerimisasutustega.

(2) Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi andmist haldab komisjon, tuginedes oma hinnangule artiklis 11 osutatud eeltingimuse kohta ja artikli 12 lõikes 1 osutatud vastastikuse mõistmise memorandumis sisalduvate poliitiliste tingimuste rakendamisele.

(3) Makromajandusliku finantsabi laen Ukrainale on kättesaadav kuni 31. detsembrini 2024. Komisjon teeb selle kättesaadavaks ühe maksena, mille võib välja maksta ühe või mitme osamaksena. Kõik sellised osamaksed tehakse hiljemalt 31. detsembriks 2025.

Artikkel 10

Summa

(1) Makromajandusliku finantsabi laen Ukrainale on maksimaalselt 35 miljardit eurot. Kui ajal, mil komisjon võtab vastu otsuse artiklis 13 osutatud makse tegemise kohta, ületab kõnealuse maksimumsumma ja komisjoni poolt artikli 6 kohaselt juba heaks kiidetud kõlblike kahepoolsete laenude põhisumma ning kolmandate riikide poolt G7 egiidi all algatuse „Erakorralise tulu kiirendamise laenud Ukrainale“ raames komisjonile teatatud kavatsustes märgitud põhisumma summa 45 miljardit eurot, vähendatakse makromajandusliku finantsabi laenu maksimumsummat ületava summa võrra.

(2) Kui Ukraina rahastamisvajadus liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi kättesaadavuse ajal oluliselt väheneb, sealhulgas juhul, kui Venemaa hüvitab Ukraina sõjakahjud, võib komisjon artiklis 16 osutatud kontrollimenetluse kohaselt vähendada abi summat või lõpetada abi andmise.

(3) Makromajandusliku finantsabi laenu maksimaalne tagasimaksetähtaeg on 45 aastat.

Artikkel 11

Toetuse eeltingimus

(1) Erakorralise makromajandusliku finantsabi andmise eeltingimus on see, et Ukraina jätkab tulemuslike demokraatlike mehhanismide, sealhulgas parlamentaarse mitmeparteisüsteemi ja õigusriigi järgimist ja austamist ning tagab jätkuvalt inimõiguste, sealhulgas vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamise.

(2) Komisjoni talitused ja Euroopa välisteenistus jälgivad lõikes 1 sätestatud eeltingimuse täitmist enne makse tegemist ja osamaksete väljamaksmist, võttes, kui see on kohane, igakülgselt arvesse komisjoni korrapärast laienemisaruannet. Komisjon võtab selles protsessis arvesse rahvusvaheliste organite, näiteks Euroopa Nõukogu ja selle Veneetsia komisjoni asjakohaseid soovitusi. Enne Ukrainale makse tegemist ja osamaksete väljamaksmist teavitab komisjon nõukogu lõikes 1 sätestatud eeltingimuse täitmisest.

(3) Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse kooskõlas nõukogu otsusega 2010/427/EL[26].

(4) Lõikes 2 osutatud hindamine viiakse läbi koos määruse (EL) 2024/792 artiklis 5 sätestatud hindamisega[27].

(5) Kui komisjon leiab, et eeltingimus ei ole täidetud või ei ole enam täidetud, peatab ta erakorralise makromajandusliku finantsabi väljamaksed ja artiklis 8 osutatud tagastamatu toetuse andmise, kuna see on seotud makromajandusliku finantsabi laenuga.

Artikkel 12

Vastastikuse mõistmise memorandum

(1) Komisjon lepib Ukrainaga kokku liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi andmise eelduseks olevad poliitilised tingimused. Need poliitilised tingimused sätestatakse vastastikuse mõistmise memorandumis.

(2) Vastastikuse mõistmise memorandumis sisalduvad poliitilised tingimused peavad olema kooskõlas nõukogu rakendusotsuse (EL) 2024/1447 (millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang) ja selle lisas esitatud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete vahe-eesmärkidega ja nende muudatusega. Vastastikuse mõistmise memorandumi sisalduvad poliitilised tingimused hõlmavad lisaks kohustust edendada koostööd liiduga Ukraina kaitsetööstuse taastamisel, ülesehitamisel ja ajakohastamisel kooskõlas Euroopa kaitsetööstuse programmi (EDIP) ja muude asjakohaste liidu programmide eesmärkidega.

(3) Komisjon kiidab vastastikuse mõistmise memorandumi ja selle muudatuste allkirjastamise heaks rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 16 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 13

Otsus väljamaksmise kohta

(1) Ukraina esitab enne makse väljamaksmist rahastamistaotluse, millele on lisatud aruanne kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumi sätetega.

(2) Komisjon teeb makse väljamaksmise otsuse, kui tema hinnangul on täidetud järgmised nõuded:

---

[26] Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/427/EL, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine (ELT L 201, 3.8.2010, lk 30).

[27] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/792, millega luuakse Ukraina rahastu (ELT L, 2024/792, 29.2.2024).

(a) artiklis 11 sätestatud eeltingimus on täidetud; ning

(b) vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud poliitilised tingimused on täidetud.

(3) Osamaksete väljamaksmine võib olla kooskõlas määruse (EL) 2024/792 kohase Ukraina rahastamisvahendi I samba raames antava laenu või tagastamatu rahalise toetuse väljamaksete ajaga.

Artikkel 14

Laenutehingud

(1) Selleks et rahastada erakorralist makromajandusliku finantsabi, antakse komisjonile õigus laenata vajalikud rahalised vahendid liidu nimel kapitaliturgudelt või finantseerimisasutustelt kooskõlas finantsmääruse artikliga 220a.

(2) Erandina määruse (EL) 2021/947 artikli 31 lõike 3 teisest lausest ei kaeta Ukrainale laenudena antavat finantsabi välistegevuse tagatisega. Makromajandusliku finantsabi laenude jaoks eraldisi ei moodustata ning erandina finantsmääruse artikli 211 lõikest 1 ei sätestata määra, mille ulatuses peab käesoleva määruse artiklis 10 osutatud summa olema eraldisega kaetud.

(3) Artikli 11 lõike 4 kohaselt peatatud summad on kättesaadavad ulatuses, mis on vajalik liidu laenutehingute tagasimaksmise toetamiseks. Kõnealuste vahendite selline kasutamine ei vabasta Ukrainat kohustusest maksta laen tagasi vastavalt makromajandusliku finantsabi laenulepingu tingimustele.

Artikkel 15

Makromajandusliku finantsabi laenuleping

(1) Liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi üksikasjalikud finantstingimused sätestatakse makromajandusliku finantsabi laenulepingus.

(2) Lisaks finantsmääruse artikli 220 lõikes 5 sätestatud elementidele sisaldab makromajandusliku finantsabi laenuleping järgmisi nõudeid:

(a) makromajandusliku finantsabi laenulepingu ja selle vahendite suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2024/792 artiklis 9 osutatud raamlepingus sätestatud õigusi, vastutust ja kohustusi;

(b) Ukraina kasutab samu juhtimis- ja kontrollisüsteeme, mis on välja pakutud määrusega (EL) 2024/792 kehtestatud Ukraina kavas;

(c) tagatakse, et liidul on õigus nõuda laenu ennetähtaegset tagasimaksmist, kui on kindlaks tehtud, et Ukraina on liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi haldamise kontekstis olnud seotud kelmuse või pettuse või korruptsioonijuhtumiga või mõne muu ebaseadusliku tegevusega, mis kahjustab liidu finantshuve;

(d) Ukraina täidab jätkuvalt artikli 11 lõikes 1 sätestatud tingimusi;

(e) artikli 8 lõikes 4 osutatud ülemäärast summat võib komisjoni algatusel või Ukraina taotlusel ja komisjoni heakskiidul kasutada täielikult või osaliselt makromajandusliku finantsabi laenu ennetähtaegseks tagasimaksmiseks; ning

(f) määratakse kindlaks kaskaadstruktuuril põhinev tagasimaksmise kord. Esiteks, makromajandusliku finantsabi laenu jaoks artikli 8 kohaselt heakskiidetud mehhanismist kättesaadavaks tehtud tagastamatut toetust kasutatakse makromajandusliku finantsabi laenu otseseks tagasimaksmiseks. Teiseks, kui ebapiisavate summade tõttu tagastamatut toetust ei anta või antakse seda ainult osaliselt, kasutatakse liidu poolt artikli 8 lõike 4 kohaselt kinni peetud summasid makromajandusliku finantsabi laenu otseseks tagasimaksmiseks. Kolmandaks, kui eespool nimetatud summad on ebapiisavad ning kui jõutakse kokkuleppele Ukrainale reparatsioonide maksmises või sõjakahjude samaväärses rahalises hüvitamises, kasutab Ukraina neid vahendeid makromajandusliku finantsabi laenu teenindamiseks. Neljandaks, kui eespool nimetatud summad on ebapiisavad, vastutab Ukraina ülejäänud võlgnetava summa eest.

(3) Makromajandusliku finantsabi laenulepingu tingimuste täitmata jätmine annab komisjonile aluse makse või osamaksete väljamaksmise peatamiseks või tühistamiseks või nõuda makromajandusliku finantsabi laenu ennetähtaegset tagasimaksmist, kui see on põhjendatud.

(4) Makromajandusliku finantsabi laenuleping tehakse taotluse korral üheaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule kättesaadavaks.

Artikkel 16

Komiteemenetlus

(1) Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

(2) Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

IV peatükk

Lõppsätted

Artikkel 17

Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine

(1) Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu käesoleva määruse rakendamisega seotud arengutest, sealhulgas mehhanismi ja makromajandusliku finantsabi laenu raames tehtavatest väljamaksetest, ning esitab nendele institutsioonidele õigel ajal asjakohased dokumendid. See teave tuleks esitada kooskõlas Ukraina rahastu raames kokku lepitud institutsioonidevaheliste kokkulepetega, sealhulgas Ukraina rahastu dialoogiga.

(2) Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva määruse rakendamise kohta eelnenud aastal, sealhulgas hinnangu määruse rakendamise kohta. Selles aruandes: a) analüüsitakse liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi rakendamise edenemist; b) hinnatakse Ukraina majanduslikku olukorda ja väljavaateid ning edusamme, mida on tehtud artikli 12 lõikes 1 osutatud poliitikameetmete rakendamisel. Vajaduse korral, eelkõige pärast

makromajandusliku finantsabi laenu ja kõigi kõlblike kahepoolsete laenulepingute aegumist, lisab komisjon aruandesse käesolevas määruses sisalduva korra asjakohasuse läbivaatamise.

(3) Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembriks 2027 järelhindamise aruande, milles hinnatakse käesoleva määruse alusel antud liidu erakorralise makromajandusliku finantsabi tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on see aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

Artikkel 18

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1 Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Ukraina laenukoostöö mehhanism ja antakse Ukrainale makromajanduslikku finantsabi

1.2 Asjaomased poliitikavaldkonnad (programmi teemavaldkond)

Poliitikavaldkond: majandus- ja rahandusküsimused

Meede: rahvusvahelised majandus- ja rahandusküsimused 1.3 Ettepanek/algatus käsitleb

☒ uut meedet

☐ uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest[28]

☐ olemasoleva meetme pikendamist

☐ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.4 Eesmärgid

1.4.1 Üldeesmärgid

Luua Ukraina laenukoostöö mehhanism ja teha Ukrainale kättesaadavaks makromajanduslik finantsabi, et toetada Ukrainat tema rahastamisvajaduste katmisel.

1.4.2 Erieesmärgid

Anda Ukrainale tagastamatut rahalist toetust, et aidata Ukrainal tagasi maksta makromajandusliku finantsabi laenud ja kahepoolsed laenud, mis on antud Ukraina toetamiseks, ning aidata seeläbi kaasa makromajanduslikule finantsstabiilsusele ja leevendada riigi välis- ja siserahastamise piiranguid.

1.4.3 Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

- Toetatakse Ukraina majanduslikku vastupanuvõimet ja stabiilsust sõjaolukorras.
- Aidatakse katta Ukraina välisrahastamise vajadust seoses maksebilansi märkimisväärse halvenemisega, mis on põhjustatud Venemaa provotseerimata ja põhjendamatust sissetungist Ukrainasse.
- Leevendatakse Ukraina eelarvelisi rahastamisvajadusi juba antud hädaabi jätkuna.
- Aidatakse Ukraina laenukoostöö mehhanismi kaudu kaasa käesoleva määruse alusel Ukrainale antud makromajandusliku finantsabi laenu ja kahepoolsete laenude tagasimaksmisele.

1.4.4 Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

[28] Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Ukraina ametiasutused peavad enne makromajandusliku finantsabi laenu osamakse väljamaksmist esitama aruande selle kohta, kas kokkulepitud poliitilised tingimused on täidetud. Komisjoni talitused suhtlevad tihedalt Ukraina rahastajate platvormiga, et saada kasu vastavate rahastajate käimasolevatest tegevustest.

Komisjoni talitused jätkavad Ukraina rahanduse juhtimise jälgimist ka pärast 2020. aasta juunis esitatud tegevusanalüüsi riigi rahastamis- ja halduskorra kohta.

ELi delegatsioon esitab abi jälgimise seisukohast olulistel teemadel korrapäraselt aruandeid. Nõukogule ja Euroopa Parlamendile tuleb esitada igal aastal aruanne käesoleva määruse rakendamise kohta, sealhulgas Ukraina laenukoostöö mehhanismi ja makromajandusliku finantsabi laenu väljamaksete kohta. Komisjon viib läbi liidu makromajandusliku finantsabi järelhindamise.

1.5 Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1 Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Ukraina laenukoostöö mehhanismi rakendamiseks sõlmib komisjon Ukrainaga lepingu, milles sätestatakse tagastamatu rahalise toetuse saamise ja kasutamise tingimused ja kohustused. Toetus Ukraina abistamiseks Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames kolmandate riikide antud laenude tagasimaksmisel sõltub komisjoni positiivsest hinnangust Ukraina esitatud kahepoolsete laenude kõlblikkusele. Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames tagastamatu rahalise toetuse andmine sõltub sellest, kas komisjon kiidab heaks Ukraina või erandkorras kahepoolsete laenuandjate esitatud tagastamatu rahalise toetuse taotlused.

Makromajandusliku finantsabi laenu väljamaksed sõltuvad komisjoni ja Ukraina ametiasutuste vahelises vastastikuse mõistmise memorandumis loetletud eeltingimuse ja poliitiliste tingimuste täitmisest. Abi koosneb ühest maksest, mis võidakse välja maksta mitme osamaksena.

Makromajandusliku finantsabi andmist korraldab komisjon. Kohaldatakse pettuste ja muude õigusnormide rikkumiste ennetamist käsitlevaid erisätteid, mis on kooskõlas finantsmäärusega, sealhulgas määruse (EL) 2024/792 kohase raamlepingu asjakohaseid sätteid liidu finantshuvide tagamise kohta. Komisjon ja Ukraina ametiasutused lepiksid kokku vastastikuse mõistmise memorandumis, millega nähakse ette aruandlusnõuded. Komisjon teeb tihedat koostööd rahvusvaheliste finantseerimisasutuste ja riiklike ametiasutustega ning Ukraina toetuseks loodud asutustevahelise abi koordineerimise platvormil osalevate kolmandate riikidega, et kooskõlastada prioriteete ja nende vastava toetuse tingimusi ning jälgida asjakohaseid arenguid ja vastastikuse mõistmise memorandumis kokkulepitud nõuete ja tingimuste kohaldamist.

1.5.2 ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Käesolev ettepanek vastab vajadusele tegutseda ühtselt, sest liikmesriigid üksi ei suuda Ukrainat piisavas mahus toetada, ja see eesmärk on paremini saavutatav ELi tasandil. Peamiselt on see tingitud liikmesriikide fiskaalvõimekusest ja eelarvepiirangutest ning vajadusest rahastajate tegevust kindlakäeliselt koordineerida, et maksimeerida toetuse ulatust ja tulemuslikkust, ent samas vältida Ukraina ametiasutuste halduskoormuse suurendamist, kuna need on praegustes oludes juba niigi üle koormatud.

Algatus on osa ELi eesmärgist anda Ukrainale lühiajalist likviidsustoetust. Sellega tugevdatakse ka liidu meetmeid otsese humanitaar-, majandus- ja kaitseabi andmiseks ning liidu algatusi koordineerida mitmepoolseid meetmeid.

Ukraina laenukoostöö mehhanismi peamine eelis võrreldes muude liidu vahenditega on aidata Ukrainal tagasi maksta makromajandusliku finantsabi laen ja rahastamiskõlblikud kahepoolsed laenud, mis on antud Ukraina toetamiseks. Sellega vastatakse Euroopa Ülemkogu 27. juuni 2024. aasta järeldustes esitatud üleskutsele jätkata tööd, käsitledes samal ajal kõiki asjakohaseid õiguslikke ja finantsaspekte, et anda Ukrainale aasta lõpuks täiendavaid rahalisi vahendeid laenudena, mida teenindatakse ja mis makstakse tagasi tulevastest erakorralistest tuludest.

Muude ELi vahenditega võrreldes on makromajandusliku finantsabi laenude peamine eelis see, et nende abil on võimalik kiiresti leevendada vajadust välisrahastuse järele ning aidata luua püsiv stabiilne makromajanduslik finantsraamistik, muu hulgas edendades kestlikku ja tasakaalustatud maksebilanssi ja eelarveseisundit aruandlusnõuetele sobivas raamistikus.

1.5.3 Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Makromajandusliku finantsabi kohta tehakse järelhindamine. Varasema Ukrainale antud makromajandusliku finantsabi järelhindamine on näidanud, et see on eesmärkide, eelarve ja poliitikaeesmärkide seisukohast olnud üldiselt väga asjakohane. Kokkuvõttes on sel olnud suur osa selles, et aidata Ukrainal lahendada probleeme oma maksebilansiga ja viia ellu peamisi struktuurireforme, millega stabiliseerida majandust ja parandada välisvõla teenindamise võime jätkusuutlikkust. See on võimaldanud eelarvekokkuhoidu ja rahalist kasu ning aidanud kaasata täiendavaid rahalisi vahendeid ja suurendada investorite usaldust.

Võttes arvesse Ukraina laenukoostöö mehhanismi innovaatilist olemust, ei olnud võimalik saadud õppetunde kindlaks teha. 1.5.4 Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega

Ettepanek on kooskõlas 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ülemmääradega.

Ukraina laenukoostöö mehhanismi rahastatakse sihtotstarbelisest välistulust.

Laenudena antav makromajanduslik finantsabi on kättesaadav kuni 31. detsembrini 2024 ning osamaksed makstakse välja 31. detsembriks 2025. Makromajandusliku finantsabi laenu vahendeid rahastatakse laenude võtmisega.

Võttes arvesse finantsriske ja eelarve katvust, ei tohiks käesoleva määruse alusel laenudena antava toetuse jaoks ette näha üle ülemmäära tagatavaid eraldisi ning erandina määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 211 lõikest 1 ei tohiks kehtestada eraldiste määra.

1.5.5 Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Laenude abil suurendab kõnealune makromajandusliku finantsabi meede ELi eelarve tulemuslikkust finantsvõimenduse kaudu ja pakub parimat kulutõhusat lahendust. Komisjon on volitatud laenama kapitaliturgudelt nii Euroopa Liidu kui ka Euratomi nimel rahalisi vahendeid, kasutades selleks ELi eelarvetagatist. Eesmärk on saada turult rahalisi vahendeid parima võimaliku intressimääraga tänu ELi/Euratomi kõrgeimale krediidivõimele.

Vältida tuleks täiendavat survet ELi pingelisele eelarvele, mis on tingitud eraldistele esitatavatest nõuetest ja keerukatest kokkulepetest, mis hõlmavad paljusid sihtotstarbelisi riiklikke tagatisi. Seetõttu tagatakse makromajandusliku finantsabi laen tasemel, mis ületab mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärasid. Ühtsel ja tõhusal süsteemil, millega tagatakse

parimad laenutingimused ja laiendatakse laenutoetuse turulepääsu, on olulisi eeliseid praeguses turuolukorras.

1.6 Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

☐ Piiratud kestusega

☐ hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA

☐ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

☒ Piiramatu kestusega

Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 1.10.2024–30.6.2025,

millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7 Ettenähtud eelarve täitmise viisid[29]

☒ **Otsene eelarve täitmine** komisjoni poolt

☒ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;

☐ rakendusametite kaudu

☐ **Jagatud eelarve täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;

☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);

☐ Euroopa Investeerimispangale ja Euroopa Investeerimisfondile;

☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;

☐ avalik-õiguslikele asutustele;

☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;

☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;

☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.

Kui märgitud on mitu eelarve täitmise viisi, esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.

Märkused

Ei kohaldata

[29] Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud veebisaidil BudgWeb aadressil https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. HALDUSMEETMED

2.1 Järelevalve ja aruandluse reeglid

Märkige sagedus ja tingimused.

Kohaldatakse määruse (EL, Euratom) 2018/1046 kohaseid järelevalve- ja aruandluskohustusi.

Komisjoni talitused lähtuvad meetmete üle järelevalvet tehes Ukraina ametiasutustega vastastikuse mõistmise memorandumis kokku lepitavatest konkreetsetest meetmetest.

Vastastikuse mõistmise memorandum sisaldab poliitilisi tingimusi, mis peaksid olema kooskõlas nõukogu rakendusotsuse (EL) 2024/1447 (millega kiidetakse heaks Ukraina kavale antud hinnang) ja selle lisas esitatud kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete vahe-eesmärkidega ja nende muudatusega.

Komisjon kontrollib vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud poliitiliste tingimuste täitmist. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõnealuse kontrolli tulemustest.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga aasta 30. juuniks aruande käesoleva määruse rakendamise kohta eelnenud aastal, sealhulgas hinnangu määruse rakendamise kohta. Aruandes: a) analüüsitakse liidu makromajandusliku finantsabi rakendamise edenemist; b) hinnatakse Ukraina majanduslikku olukorda ja väljavaateid ning edusamme, mis on tehtud vastastikuse mõistmise memorandumis sisalduvate poliitiliste tingimuste rakendamisel. Vajaduse korral, eelkõige pärast makromajandusliku finantsabi laenu ja kõigi kahepoolsete laenulepingute aegumist, lisab komisjon aruandesse käesolevas määruses sisalduva korra asjakohasuse läbivaatamise.

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembriks 2027 järelhindamise aruande, milles hinnatakse makromajandusliku finantsabi meetmest antud toetuse tulemusi ja tõhusust ning seda, mil määral on see aidanud kaasa abi eesmärkide saavutamisele.

2.2 Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1 Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

Käesoleva ettepaneku alusel rahastatavaid meetmeid rakendab otsese eelarve täitmise korras komisjon, sest tegemist on otse riigile antava rahalise toetusega.

Komisjon teeb Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames tagastamatu toetuse kättesaadavaks tingimusel, et Ukraina laenukoostöö mehhanismis on olemas vastavad summad.

Osamaksete tegemise saab 2024. ja 2025. aastal korraldada paindlikult ja kiiresti. Selleks et hõlbustada Ukraina ametiasutustel likviidsuse juhtimist ja tagada prognoositavus, kavatseb komisjon tagada, et osamaksed tehakse kogu 2024. ja 2025. aasta jooksul, vältides nii palju kui võimalik summade märkimisväärseid erinevusi kvartalite lõikes. Osamaksete väljamaksmine võib olla kooskõlas määruse (EL) 2024/792 kohase Ukraina rahastamisvahendi I samba raames antava laenu või tagastamatu rahalise toetuse väljamaksete ajaga.

Makromajandusliku finantsabi laenu andmise eelduseks peaks olema eeltingimuste järgimine ja poliitiliste tingimuste rahuldav täitmine.

2.2.2 Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

Kavandatud meetmega kaasnevad väärkasutuse risk ning strateegilised ja poliitilised riskid. Peamine risk tuleneb sellest, et sõda, mille põhjustas Venemaa põhjendamatu ja provotseerimata sissetung Ukrainasse, jätkub. Sellel võib olla täiendav negatiivne mõju Ukraina makromajanduslikule stabiilsusele ja haldussuutlikkusele.

Teiseks, Euroopa Liidus hoitavast Venemaa tõkestatud riigivarast tulenevate erakorraliste tulude tulevased vood sõltuvad mitmetest eeldustest. Kui need eeldused ei realiseeru, ei pruugi Ukraina laenukoostöö mehhanism oma võimalikku mõju täielikult saavutada.

Kolmandaks on risk, et laenusid võidakse kasutada petturlikult. Kuna ettepanek (erinevalt näiteks projektide rahastamisest) ei ole ette nähtud konkreetsete kulutuste jaoks, on see risk seotud selliste teguritega nagu Ukraina keskpanga ja rahandusministeeriumi juhtimissüsteemide üldine kvaliteet, haldusmenetlused, kontrolli- ja järelevalvefunktsioonid, IT-süsteemide turvalisus ning sise- ja välisauditiüksuste suutlikkus.

Neljandaks, kui Ukraina laenukoostöö mehhanismist antav tagastamatu toetus ei ole makromajandusliku finantsabi laenu tagasimaksmiseks piisav ja muud tagasimakseallikad ei ole võimalikud, tuleneb risk võimalusest, et Ukraina jätab makromajandusliku finantsabi laenu teenindamata, mis võib olla tingitud näiteks partneri maksebilansi ja eelarvepositsiooni märkimisväärsest halvenemisest.

Sisekontrollisüsteemid

Abi suhtes kohaldatakse kinnitamis-, kontrolli- ja auditeerimismenetlusi, mille eest vastutavad komisjon, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF), ja Euroopa Kontrollikoda, nagu on ette nähtud finantsmääruse artiklis 129. Maksete üle teevad järelevalvet komisjoni töötajad. Meetmetega seotud väljamaksete üle võivad teha täiendavaid sõltumatuid (dokumentidel põhinevad ja kohapealsed) järelkontrolle komisjoni asjaomase osakonna järelkontrolli rühma ametnikud. Selliseid kontrolle võib algatada ka edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja taotlusel. Maksete katkestamisi ja peatamisi, finantskorrektsioone (komisjoni poolt) ja sissenõudmisi võib rakendada vastavalt vajadusele (seni ei ole neid tehtud) ning need on Ukrainaga sõlmitud lepingutes sõnaselgelt ette nähtud.

2.2.3 Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)

Olemasolevad kontrollisüsteemid on seni taganud makromajandusliku finantsabi maksete tegeliku veamäära 0 %. Teadaolevad pettuse, korruptsiooni või ebaseadusliku tegevuse juhtumid puuduvad. Meetmete puhul kasutatakse selget sekkumisloogikat, mis võimaldab komisjonil hinnata nende meetmete mõju. Kontrollid võimaldavad tagatise kinnitamist ning poliitikaeesmärkide ja -prioriteetide saavutamist.

2.3 Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Abi omastamise riskide maandamiseks on võetud ja võetakse veel mitu meedet. Ukraina laenukoostöö mehhanismi raames antava tagastamatu toetuse üksikasjalikud tingimused sätestatakse komisjoni ja Ukraina vahel sõlmitavas juriidilises lepingus. Juriidilise lepinguga kehtestatakse Ukrainale kohustus kasutada tagastamatut rahalist toetust makromajandusliku finantsabi laenu või kõlblike kahepoolsete laenude põhisumma, intresside ja muude

seonduvate kulude tagasimaksmiseks, samuti nõuda kahepoolsetelt laenuandjatelt tõendid iga maksekohustuse täitmise kohta ja esitada need viivitamata komisjonile.

Laenuleping sõlmitakse komisjoni ja Ukraina vahel vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklile 220. Laenuleping sisaldab mitut sätet, mis käsitlevad kontrollimist, pettuse tõkestamist, auditeid ja rahaliste vahendite sissenõudmist pettuse või korruptsiooni korral. Eelkõige sätestatakse laenulepingus, et kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklitega 129 ja 220 teeb komisjon kontrolle, kontrollikoda auditeid ja Euroopa Prokuratuur teostab oma pädevust.

Makromajandusliku finantsabi meetme suhtes kohaldatakse liidu finantshuvide kaitse erisätteid, mis on kehtestatud Ukraina rahastu raamlepinguga.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1 Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
		Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	kandidaatriigid	kolmandad riigid	finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
6	Tegevuskulude rida: **14 11 01** – *Ukraina laenukoostöö mehhanism*	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	JAH

3.2 Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1 Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

Mehhanismi eesmärk on anda Ukrainale tagastamatut rahalist toetust, et aidata Ukrainal maksta tagasi Ukraina toetuseks antud makromajandusliku finantsabi laen ja kahepoolsed laenud.

Mehhanism saab vahendeid ja maksab need korrapäraselt Ukrainale välja makromajandusliku finantsabi laenu ja kahepoolsete laenude põhisumma, intresside ja muude seonduvate kulude katmiseks.

Nõukogu määruse (EL) nr 833/2014 XLI lisa võimalike muudatuste alusel Ukraina laenukoostöö mehhanismile üle kantud summasid ning liikmesriikide, kolmandate riikide või muude allikate konkreetsetest vabatahtlikest osamaksetest tulenevaid summasid kasutatakse Ukrainale tagastamatu toetuse andmiseks, et aidata Ukrainal maksta tagasi Ukraina toetuseks antud makromajandusliku finantsabi laen ja kahepoolsed laenud.

Ukraina laenukoostöö mehhanism (eeldus: kulukohustuste assigneeringud on võrdsed maksete assigneeringutega)	Aasta **2024**	Aasta **2025**	Aasta **2026**	Aasta **2027**
• Tegevusassigneeringud (millest)				
14 11 01 – *Ukraina laenukoostöö mehhanism*	pm	pm	pm	pm

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	**7**	„Halduskulud“

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud õigusaktile lisatava finantsselgituse lisas (sise-eeskirjade V lisa), ja laadida see üles DECIDE’i talitustevaheliseks konsulteerimiseks.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta **N**	Aasta **N + 1**	Aasta **N + 2**	Aasta **N + 3**	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			**KOKKU**
DG: <…….>									
○ Personalikulud									
○ Muud halduskulud									
DG <…….> KOKKU	Assigneeringud								

Mitmeaastase finantsraamistiku **RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU**	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)								

3.2.2 Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

☒ Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist

☐ Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta **2024**	Aasta **2025**	Aasta **2026**	Aasta **2027**		**KOKKU**
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7						
Personalikulud						
Muud halduskulud						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 kulud kokku						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7[30] välja jäävad kulud						
Personalikulud						
Muud halduskulud						
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku						
KOKKU						

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

[30] Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

Hinnanguline personalivajadus

☒ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist

☐ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

		2024	2025	2026	2027	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)								
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)								
20 01 02 03 (delegatsioonides)								
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)								
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)								
Muud eelarveread (märkige)								
Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)[31]								
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)								
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)								
XX 01 xx yy zz [32]	- peakorteris							
	- delegatsioonides							
01 01 01 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)								
01 01 01 12 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)								
Muud eelarveread								
KOKKU								
Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)[33] Muu eelarverida: Sihtotstarbeline tulu								
Rahastatakse sihtotstarbelisest tulust – peakorteris								
Rahastatakse sihtotstarbelisest tulust – delegatsioonides								
KOKKU								

XX tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse peadirektoraadi töötajatega, kes on juba määratud meedet haldama, ja/või paigutades töötajaid ümber peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

31 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

32 Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiir (endised BA read).

33 Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

3.2.3 Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Laenusid rahastatakse ELi poolt finantsturgudelt võetud laenudest.

☒on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu.

☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihtotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu.

☐nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

3.2.4 Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

☐ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist[34]

☒näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta **N**[35]	Aasta **N + 1**	Aasta **N + 2**	Aasta **N + 3**	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			Kokku
Nimetage kaasrahastav asutus	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*

[34] Kolmandate isikute rahaline osalus on sihtotstarbeline tulu, mis on esitatud järgnevas jaos.

[35] N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

3.3 Hinnanguline mõju tuludele

☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele

☒ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:

☐ omavahenditele

☑ muudele tuludele

☑ palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksval eelarveaastal kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju[36]						
		Aasta **N**	Aasta **N + 1**	Aasta **N + 2**	Aasta **N + 3**	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
Punkt 6642 Ukraina laenukoostöö mehhanism – Sihtotstarbeline tulu	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*	*p.m.*

Sihtotstarbeliste tulude puhul märkige, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

Vt punkt 3.2.1.

[36] Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud ja suhkrumaksud) korral tuleb märkida netosummad, st pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.